

Centralne armade zavzele tri važna rumun. mesta.

NEMŠKI GENERAL FALKENHAYN PRODIRA IZ SEDMOGRAŠKE, MACKENSENOVE ČETE PA OPERIRAJO V OZEMLJU MED DONAVO IN ČRNIM MORJEM. — MACKENSENOVI VOJAKI SO VJELI SKORAJ 7,000 MOŽ IN ZAPLENILI VELIKO VOJNEGA MATERIJALA. — RUSKI TRANSPORTNI PARNIK SE JE POTOPIL PRED PRISTANIŠČEM KONŠTANCO. — OFICIELNE ČESTITKE.

Berlin, Nemčija, 24. oktobra. — Uradno poročilo, ki ga je izdalo nemško vrhovno poveljstvo, se glasi: — Nemške čete pod poveljstvom nemškega generala Falkenhayna, bivšega načelnika nemškega generalnega štaba, so vdrla iz Sedmograške na rumunsko ozemlje ter zavzele važno rumunsko mesto Predeal. Avstrijci in Nemci so vjeli dozdaj 600 rumunskih vojakov.

Berlin, Nemčija, 24. oktobra. — Uradno poročilo, ki ga je izdalo nemško vrhovno poveljstvo, se glasi: — Armadna skupina generala Mackensena: Sovražnik se je začel v velikem neredu umikati pred našim levim krilom. Naša kavalarija je dospela do mesta Kara Murat, ki je oddaljeno samo šestnajst milj od Konstance.

Po vročih bojih se nam je posrečilo zavzeti Magidijo in Raševo.

21. oktobra smo vjeli 75 častnikov in 6,693 vojakov. Zaplenili smo 52 strojnih pušk, 12 topov in veliko drugega vojnega materijala.

Rumuni in Rusi imajo zelo velike izgube. Naši zrakoplovci so zopet obstreljevali glavno mesto Rumunske, Bukarešt.

Petrograd, Rusija, 24. oktobra. — Poročilo ruskega generalnega štaba se glasi: — V dolini reke Protus se ni ničesar posebnega pripetilo. Na črti med Kimpolungom in Dobrano se vrše vroči artilerijski spopadi.

Pri Oršavi se je moral sovražnik z velikimi izgubami umakniti.

Bukarešt, Rumunsko, 24. oktobra. — Rumunski generalni štab poroča: — Pri vasi Vrancea se je vršila brezpomembna bitka. Ko se je sovražnik umikal, smo mu odvzeli dve strojni puški. V dolini Buceu so se vršili vroči artilerijski spopadi. Pri Tabla Buzi vlada mir.

Vroč artilerijska bitka, ki se je vnela pred par dnevi pri Predealu, pojenjuje.

Pri Oitizu napadamo na celi fronti. Vjeli smo deset častnikov in 302 mož.

Berlin, Nemčija, 24. oktobra. — Poročilo, ki ga je izdalo vrhovno poveljstvo nemške armade, se glasi: — Na vzhodnem bojišču se ni med morjem in Gozdinimi Karpati ničesar posebnega pripetilo.

Petrograd, Rusija, 24. oktobra. — Uradno se naznaja: — Na zapadno-ruski fronti se ni ničesar posebnega pripetilo.

Sofija, Bolgarsko, 24. oktobra. — Vrhovno poveljstvo bolgarske armade naznaja: — Avstrijci, Nemci in Bolgari neprestano zasledujejo umikajočega se sovražnika v Dobrudži. Dne 22. t. m. je naša kavalarija ob eni uri popoldne vdrla v Koštanco. Ob obali Črnega morja se je bilo pojavilo več ruskih bojnih in transportnih ladij, katere so se pa takoj umaknile, ko so stopile naše obrežne baterije v akcijo.

Neko sovražniško transportno ladjo smo potopili. Nemški zrakoplovi so obstreljevali sovražne pozicije v bližini vasi Karakarus. Zrakoplovi so se čisto nepoškodovani vrnili.

Carigrad, Turčija, 24. oktobra. — Vrhovno poveljstvo turške armade naznaja: — Naše čete, ki so s svojimi zavezniki prekoračile železniško progo Konstanca-Megidijo, neprestano zasledujejo umikajočega se sovražnika.

General Mackensen je poslal turškemu sultanu brzojavno čestitko.

Zadnje dni so potopili naši podmorski čolni več ruskih transportnih ladij, ki so imele nad 3,000 ton deplacemanta.

Petrograd, Rusija, 24. oktobra. — Ruski generalni štab poroča: — Naše in rumunske čete so bile prisiljene umakniti se na višine severno od Koštance ter so zavstavile nemško prodiranje.

Sovražnik je po vročih bojih zasedel vasi Konstanca in Megidijo.

Bukarešt, Rumunsko, 24. oktobra. — Iz zanesljivega vira se je odzvalo, da niso Nemci in Bolgari zaplenili v Koštanci veliko vojnega materijala.

Nemški cesar je poslal turškemu sultanu in bolgarskemu kralju brzojavne čestitke.

Pariz, Francija, 24. oktobra. — Vsi so vedeli da bo pristanišče Konstanca prejalislej padlo v roke nemških in bolgarskih vojakov. To mesto nima za Mackensena posebne velikega pomena.

Iz Mehike.

Feliks Diaz je osvojil državo Mehiko. — Se bliža federalnemu glavnemu mestu. — Carranza bo baje bežal.

Douglas, Ariz., 24. oktobra. — Feliks Diaz je pred štirimi dnevi popolnoma osvojil državo Mehiko (t. j. del mehiške republike) kot je izjavil nek Mehikanec, ki je ravnokar prišel sem. On je bil v zvezi z mehiškim gibanjem.

Diaz je baje že zelo blizu sedeža mehiške vlade. Njegova armada je dobro oborožena in tudi po številu zelo močna.

Domneva se, da bo Carranza kmalu zapustil Mexico City.

General Medina, pristaša Diaza, je dobil danes pismo iz Mehike, da ima Diaz že velik del Mehike pod svojo oblastjo. Diaz ima baje na razpolago denar, ljudi in sploh vse, kar hoče za uspešno vojevanje.

Washington, D. C., 24. oktobra. — Sem je došlo več poročil, da namerava mehiški predsednik Carranza bežati, vsa ta poročila so prišla iz zelo zanesljivih virov, toda uradnega še ni.

Nekateri so mnenja, da bo Carranza res bežal; — to svoje mnenje polagajo na dejstvo, da je zdaj cela njegova družina v Združenih državah.

Mnogi vladni uradniki so izrazili svoja privatna mnenja, da je Carranza izgubil svoj politični vpliv in da je pričakovati še resnih dogodkov.

Nemiri v San Domingo.

Dva ameriška mornarja sta ubita. Nekatera poročila se glase, da je bilo še več Amerikancev ubitih.

Santo Domingo, 24. oktobra. — Danes je prišlo do resnega boja med ameriški mornarji in ustaši, v katerem je bil general Ramon Batista ubit.

Ubita sta tudi dva ameriška mornarja, nekatera poročila se glase, da jih je še več izgubilo svoja življenja.

Ameriški poveljnik je zahteval, da se pusti general Batista aretirati, toda on se je temu zoperstavil in ukazal svojim privržencem — ustašem, — da vprizorijo napad na ameriške mornarje.

Boj je trajal precej dolgo, v katerem so bili pa ustaši premagani. Ameriške čete so dobile takoj ojačenje in zdaj je v mestu zopet mir.

Koliko je bilo pravzaprav ubitih in ranjenih, nihče ne ve, ker ustaši so svoje hitro proč zveklili.

Washington, D. C., 24. oktobra. — Mornariški departament ni dobil dozdaj še nobenega poročila, tikaajočega se boja med ameriški mornarji in ustaši v Santo Domingu.

K temu naj pripomnimo, da se je v dominikanski armadi pred par tedni pojavila resna ustaja, nakar so ameriški mornarji s silo prevzeli kontrolo.

Avstrija deli odlikovanja pruskim princem.

Amsterdam, Nizozemsko, 24. okt. Iz Dunaja se poroča, da je avstrijski cesar Frane Jožef imenoval pruskega princa Henrika, brata cesarja Viljema, višjim admiralom avstrijske mornarice. — To bo za avstrijske častne naslov.

Boji v Kavkazu.

Petrograd, Rusija, 24. oktobra. Neko uradno poročilo ruskega vojnega urada se glasi, da so bili Turki v Kavkazu zelo tepeni od Rusov.

Ruski vojakovi so ob tej priliki dobili v vaseh veliko živine in druge hrane.

Medem slušajev paralise v N. J. Trenton, N. Y., 24. oktobra. — Zdravstveni departament države New Jersey je dobil poročila, da se je nekdanji danes danes pojavila vidi eden slušajev paralise.

Velika tatvina.

Dom znanega bogataša Griswolda v Roslynu, N. Y. so okradli za \$110,000. — Nobenega sledu.

Roslyn, L. I., N. Y., 24. oktobra. Danes ponoči ali pa zjutraj so tatovi odnesli iz doma Franka Graya Griswolda za okoli \$110,000 zlatnine in dragih kamenov.

Policija, ki se na vso moč trudi, da bi našla storilce, ni mogla dozdaj najti še nobenega sledu.

Griswoldovi hčeri se je sanjalo, da se je borila s tatovi, zjutraj so pa res doznali, da je zmanjkalo za več kot stotisoč dolarjev vrednosti dragulj.

Tatovi so se morali pripeljati v velikem avtomobilu, kajti na travi in na potu se pozna odtis koles. —

Tatvino je razkrinkala dekla, ki je našla praznih škatalj za zlatnino na tleh.

Doznalo se je tudi, da so se tatovi zelo dobro imeli, ko so opravljali svoje delo. Poslužili so se najboljših cigar, finih pijač in znesli v avtomobil vse kar se je dalo premakniti in kar je bilo večje vrednosti.

Srbi.

V bojih v Macedoniji se posebno odlikuje srbska Vardarska divizija. — Boji pri Veljesslu.

Pariz, Francija, 24. oktobra. — Francosko vojno ministrstvo je izdalo sledeče poročilo o bojih na macedonski fronti: —

Ob reki Strumi se ni ničesar posebnega pripetilo. Reka je zadnji čas zelo narasla tako da ovira vojaške operacije v bližini bregov.

Bitka, ki se je vnela ob Doiranskem jezeru, še ni končana.

Angležje se je posrečilo zavzeti pri Mahukovem nek sovražni strelni jarek ter vjeti kakih dvajset Nemcev.

Ob reki Černi je odbila srbska artilerija vse sovražniške napade. Takoj zatem so vprizorili naši zavezniški napad, vjeli nad 50 bolgarskih vojakov in zaplenili precej vojnega materijala.

Vojna operacije zelo ovira slabo vreme.

Solon, Grška, 24. oktobra. — Iz srbskega glavnega štaba poročajo: —

Pred par dnevi so napadli Bolgari in Nemci postojanke, v katerih se nahaja naša Vardarska divizija. Napad se jim je popolnoma izjalovil. — Takoj zatem je začela prodirati naša prva armada in je zavzela precej važnih pozicij.

10. oktobra je vjela naša prva armada 50 Bolgarov in zaplenila 2 strojni puški.

Francoško poljedelstvo.

Pariz, Francija, 24. oktobra. — Francoska vlada je danes imenovala posebno komisijo, katere naloga bo skrbeti, da bodo vsi francoski poljedelci preskrbljeni z najmodernejšimi poljedeljskimi stroji.

Pošiljateljem denarja!

Vred zelo slabe poštne zveze svetujemo rejnikom pošiljati zdaj denar v stare domovine po brezličnem brzojavu.

Natančno smo poizvedeli, da pridje take pošiljateljce za današnje razmere hitro. Za naslov se računa 65 centov za vsako besedo. Najboljše je, da se nam pošlje \$4.00 za vsak naslov; ako bo kaj preveč ali premalo, bomo poslali nazaj ostnoma pisali za primanjkljaj.

Brezlične pošiljateljce gredo vse v Nemčijo, odtam na Dunaj, odkoder jih odpošljejo na določeni naslov.

Potrtili o izplačilu se zdaj iz stare domovine ne more dobiti, toda banka K. K. Priv. Oesterr. Credit Anstalt na Dunaju poroča, da zahteva in dobi od pošte za vsako izplačilo takozvan Payee's receipt, t. j. potrtilo s pečatom zadnje pošte in lastnoročnim podpisom prejemnika ali poštarja. Vsa ta potrtila omenjena banka zbira in hrani ter jih bo poslala sem, ko bo poštna zveza zopet vrejena.

Opozarjamo, da je mogoče po brezličnem brzojavu poslati le okrogle svote kot so spodaj navedene in še naprej do 10,000 kron.

Za take pošiljateljce se naj nam pošilja le poštne Money Ordere in denar v gotovini, kajti privatnih čekov za brzojavne pošiljateljce ni mogoče sprejemati.

SPODAJ OZNAČENIM CENAM JE TREBA PRISTETI ŠE \$4.00 ZA BRZOJAVNE STROŠKE.

Naslov se mora jasno napisati in dodati: pošilje naj se brzojavno.

K: 100.00.....	\$13.50	K: 600.00.....	\$81.00
K: 200.00.....	27.00	K: 700.00.....	94.50
K: 300.00.....	40.50	K: 800.00.....	108.00
K: 400.00.....	54.00	K: 900.00.....	121.50
K: 500.00.....	67.50	K: 1000.00.....	135.00

TVRDEKA FRANK SAKSER,

23 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Še eni preti nevarnost.

Zdaj je Norveška v nevarnosti, da se zaplete v krvavo igro. — Nemčiji ne ugaja njena politika.

Berlin, Nemčija, 24. oktobra. — Tukaj se govori, uradno in ne-uradno, da poskušajo zavezniške države zdaj spraviti v vojno kolikormogoče veliko se zdaj nevarnih držav.

Ena prvih njihovih žrtev bo mogoče Norveška. V nemških vladnih krogih se govori, da so zavezniški prisilili Norveško, da je pričela zasledovati tako submarni politiko kot je bilo zadnjič poročano.

Nemška vlada je dala Norveški odgovor, v katerem je izjavila, da ne bo trpela, da bi norveška vlada prepovedala nemških submarnih priti v norveška pristanišča, ker bi bilo od strani Norveške ne-neutrarno in pristransko.

Nemška vlada dalje pravi v svoji noti — kot je bilo mogoče iz zanesljivih virov doznati, — da bi bila taka politika norveške vlade v prilog Anglije in njenih zaveznikov; — baje celo pristavlja, da ji je znano, da je morala norveška vlada to storiti pod pritiskom Anglije.

Popolnoma jasno je, da so prijateljski odnosi med Nemčijo in Norveško v veliki nevarnosti.

Od zaveznikov sta dobili noti tudi danska in švedska vlada, da naj ne puste nemške submarnine v svoja pristanišča, toda ti dve sta odgovorili v smislu Združenih držav. Nemčija je s takim odgovorom popolnoma zadovoljna in ga smatra nevtralnimi in poštenimi.

London, Anglija, 24. oktobra. — "Daily News" je dobil iz Kodanjske brzojavno poročilo, v katerem pravi, da se mora sedanje odnošaje med Nemčijo in Norveško smatrati zelo resnim in kritičnim.

Ko je prišlo danes poročilo, da so nemški submarni potopili štiri norveške parnike, je nastalo veliko zgražanje, kljub temu, da so jih bili opravičeni potopiti.

Stuergkhov naslednik.

London, Anglija, 24. oktobra. — Provizorični avstrijski ministrski predsednik je postal princ Konrad Hohenlohe-Schillingfuerst. Hohenlohe je bil že enkrat ministrski predsednik, potem je bil pa dalj časa notranji minister. — Zadnji čas je bil cesarjev namestnik v Trstu.

Zaplenjena pošta.

Berlin, Nemčija, 24. oktobra. — Angleške blokadne oblasti so v Kirkwallu zaplenile vso pošto s parnika "Kristianfjord", ki je vozil iz New Yorka v Bergen.

Tako javlja Prekmorska poročevalna agencija, v neki brzojavki, ki jo je dobilo berlinsko časopisje.

Anglija je pustila naprej ameriški tobak.

Pre par dnevi je Anglija prepovedala, da bi se v Ameriko izvažalo tobak, toda danes se iz Washingtona poroča, da je angleška vlada dovolila, da sme iti tobak naprej.

Francozi pred Verdunom napredovali za 2 milj.

FRANCOSKE ČETE SO NEMCE PRED VERDUNOM NAPADLE TER OSVOJILE TRDNJAVO DOUAMONT. — HAUDROMONT JE ZDAJ ŽE TUDI V ROKAH GEN. PETAINA. — FRANCOZI SO V ENEM DNEVU ZAVZELI OZEMLJE, KATEREGA SO SI NEMCI V DVEH MESECIH PRIBORILI. — VJETIH JE 3,500 NEMCEV. — ANGLEŽI VZDRUJEJO NA SOMMI. — UTRJEVANJE POZICIJ.

Pariz, Francija, 24. oktobra. — Pred Verdunom so vojne operacije zadnji čas čisto prenehale, toda danes so pa francoske čete pod poveljstvom generala Nivelle pričele z novo ofenzivo na več kot štiri milje dolgi fronti. Na sredini te fronte so predrli za dve milj v ozemlje, ki je osvojeno od Nemcev. Dozdaj so našeli 3,500 nemških vjetnikov, poleg teh velikih uspehov so zaplenili pa tudi veliko množino vojnega materijala.

Trdnjava Douaumont, ki je igrala v tej vojni zelo veliko ulogo in ki je že tolikrat spremenila gospodarja, se nahaja zopet v francoskih rokah.

Ravnatoko je padla v francoske roke tudi vas istega imena, ki leži nekoliko proti severovzhodu od trdnjave.

Francozi so prodrli od La Gaillette gozda in ga popolnoma osvojili, tako, da se nahajajo zdaj že pred prvimi hišami vasi Vaux.

Na nemškem levem krilu so pa dobili zmagalci pod svojo oblast tudi Thiaumont reduto in utrjeno farmo istega imena.

Dejstvo je da so Nemci odpoklicali velik osvojenih vojakov izpred Verduna in jih poslali na sommesko bojišče.

Danes se vsak Francoz dobro spominja grozot ki so jih morali pretrpeti, ko se je pričel nemški prestolonaslednik zaganjati proti verdunskim trdnjavam. Nemci so plačali vsak čevljev zemlje, ki so jo pridobili pred Verdunom s stotimi življenji. Ozemlje, katero so danes Francozi zavzeli, so si Nemci priborili ravno v dveh mesecih. To je pa raditega, ker niso Nemci pričakovali francoskega navalna, to-raj niso bili dobro pripravljene, poleg tega je pa zdaj na verdunski fronti še enkrat manj nemških vojakov kot jih je bilo nekoč, ko so napadali.

"La Liberte" je dobilo od svojega korespondenta poročilo, da se pripravljajo Nemci pri Bapaume na hude protinapade. Baje je tam sam nemški kajzer, ki bo celo stvar vodil. Nemci so dobili zadnje čase na tistem delu fronte, ki je zdaj v največji nevarnosti, velika ojačenja v infanteriji, zlasti pa še v artileriji.

Domneva se, da zdaj, ko so pričeli Francozi Nemce izpred Verduna poditi, bodo morali Nemci nekoliko spremeniti svoje načrte.

Gen. Petain je porabil to priliko in napadel in je imel res tudi velike uspehe. Francozi niso dobili za to najnovjšo ofenzivo pri Verdunu nobenih ojačenj. Da namera, va Petain kaj takega storiti, ni nihče vedel, vsled česar je nastalo danes po celi Franciji veliko veselje, ko je prišlo poročilo o velikih uspehih.

Francoško uradno poročilo glede bojev na Sommi se glasi, da ni od tam ničesar važnega poročati.

Bitka za Verdun je trajala kakih osem mesecev, v katerih so Nemci izgubili — kot so poročali zavezniki — okoli pol milijona vojakov. Francozi jih najbrže niso veliko manj.

Na sommeskem bojišču so Angleži odbili vse nemške protinapade, med katerimi je bil par prav hudih. Nemci so imeli — kot pravi angleško uradno poročilo — zelo velike izgube.

Tekom dne so angleške, kakor tudi francoske čete, na sommeski fronti utrjevale svoje nove pozicije, ki so jih bile zavzele v bojih prejšnjih dni.

Nemško uradno poročilo se vedno glasi, da niso vsi zavezniški uspehi vredni njihovih izgub, na kar je zdaj angleški vojni departament odgovoril, da so imeli Angleži v zadnjih dneh 1,200 mož izgub, toda istočasno so pa vjeli 1,000 nemških vojakov; gotovo pa je, da niso imeli Nemci popolnoma nič manj izgub kot Angleži, kajti Nemci so takrat napadali.

Berlin, Nemčija, 24. oktobra. (Brezlično preko Sayville.) — Tekom današnjega dne so bili na zahodni fronti taki boji, da leže zavezniški vojaki na meter visoki kupi.

Sovražnik je poskušal predrti našo črto na mnogih krajih, proti našim postojankam so se valile velike mase sovražnih vojakov, toda zavezniki so doživeli povsod velike poraze.

O drugem se ne poroča.

ZRAČNI BOJI.

London, Anglija, 24. oktobra. — Zadnje dni se je vršilo na vseh delih fronte veliko zračnih bojev, o katerih je bilo deloma že poročano.

Dne 23. oktobra je nek angleški zrakoplov poletel nad Belgijo ter se spustil v boj s štirimi nemškimi hidroplani, od katerih je enega uničil, dva pa zapodil.

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily)
Owned and published by the
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(a corporation.)

HANK SAKSER, President
LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
42 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Ca celo leto velja list za Ameriko in	Za pol leta za mesto New York..	2.00
Canada	Za Evropo za vse leto	4.50
Za pol leta	Za Evropo za pol leta	2.55
Za leto za mesto New York..	Za Evropo za četrt leta	1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izveniš nedelj in praznikov.
"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisements on agreement.
Doplat brez podpla in osebnosti se ne priložujejo.
Denar naj se blagovni pošiljati po — Money Order.
Pri naročilih kraj naravnostno prosimo, da se nam tudi prejšnje številke naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

Dopisom in pošiljankam navedite ta naslov:
"GLAS NARODA"
42 Cortlandt St. New York City.
Telefon 4687 Cortlandt.

Usoda Rumunske.

Važna vest prihaja iz Evrope o pohodu centralnih armad pod poveljstvom generala Mackensena proti Rumunski.
Poročajo, da ogrožajo njegove armade Černovodo ob Donavi, mimo katere vodi enajst milj dolg most in železnica preko Donave naravnost proti glavnemu mestu Rumunske, Bukarešti.
Pravijo, da je odpor rumunskih čet najmočnejši na desnem krilu, ki se je pa moralo tudi umakniti.
Vsled tega je padeč Černevođe vprašanje par ur. — Združene centralne armade so zavzele Konstanco, osem tednov potem, ko je napovedala Rumunska vojno. Odrezanje železnice, Konstanca-Černavoda bo pomenilo najhujši udarec, kajti po tej poti je dobivala Rumunska vojska svoja ojačenja in svoje potrebščine od Rusov.

Pri nas je že navada, da takoj sumničijo človeka simpatij z našim narodnim nasprotnikom, ako zapiše resnično stvar, ki je slučajno v prilog in kredit temu nasprotniku.
To nas seveda ne sme motiti, da ne bi javno izrazili resnice, kajti slednja pride prejalislej vendarle na dan. Zavijanje in preobračanje dejstev je pravtako smešno kot je nedopustno.
Rumunska se nahaja danes skoraj na istem stališču, na katerem se je nahajala Srbija, ko so vdrle Mackensenevete čete z vseh strani v njo in jo tekoma par tednov pregazile.

Z Rumunsko se bo po vseh človeških ugibanjih zgodilo isto. Edini zaveznik, ki ga ima Rumunska, so Rusi. Koliko je vredna ruska pomoč, nam je znano ter vsak, ki se je kaj naučil od sedanjih vojnih dogodkov.
Da govorimo odkrito, je zaslužila Rumunska ali pravzaprav rumunska vlada usodo, ki jo bo doletela.
Več kot dve leti se je ozirala na vse strani in se pogajala s to in ono stranko, barantala ter iskala sredstev in potov, po katerih bi v kolikor mogoče v veliki meri in največjem obsegu izžela zase dobičke.

Ker je kraljevska rodbina nemškega pokolenja, je bilo najprej pričakovati, da bo stopila Rumunska na stran Nemčije in Avstrije. To bi se najbrž tudi zgodilo, če bi živel še stari kralj, v katerem so bile hohenzollernske tradicije še sveže. Sedanji kralj pa je že vrasel v tradicijah rumunskega naroda.
Kot smo sprva pričakovali vdeležbe Rumunske na strani centralnih zaveznikov, je tudi pozneje postajalo vsak dan bolj jasno, da hoče igrati Rumunska ulogo države, ki skuša zadregi in onemoglost drugih sosedov izrabiti v svoj lastni dobiček in to brez velikih finančnih in življenskih žrtev.

Da bi stopila Rumunska takoj v začetku vojne na to ali ono stran, je bilo skoraj nemogoče, kajti bila je prešlaba in preveč odvisna od vseh sosednjih držav.
Po dveh letih vojskovanja pa se je rumunskim potentatom zdelo, da je prišel čas, ko bo lahko z malimi žrtvami dosegli lepe dobičke.
Pridrži se je zaveznikom in sicer deloma radi sijajnih obljub Anglije in Francije, deloma pa radi napačnega mnenja, da sta centralna zaveznika zadosti iznučena in da se ne bosta mogla vstavljati navalu sveže in z vsem preskrbljene rumunske armade.

Veliki pa smo, da je prišlo drugače in da se bo tudi z Rumunsko zopet izpolnil stari pregovor, da plačajo stroške preprirov med velikimi narodi vedno majhni narodi, ki so tako neprevidni, da ne stojijo na strani ter ohranijo kolikor mogoče splošno nevtralnost.
Bolj kot katara druga država je šla Rumunska v boj iz najbolj sebičnih in naravnost umazanih nagibov. Hotela je izkoristiti situacijo in s pomočjo Rusov oropati stara nasprotnika Bolgara in Avstrijo, kjer živi dosti rumunskega naroda, ki si pa prav nič ne želi zveze s kraljeviño Rumunsko.

Sedanji vojni pohod nam zopet kaže, kaka velikanška moč leži v Nemčiji. Že prej so izprevideli, da nima nemški vojaški ustroj para na svetu in da je le temu ustroju ter naravnost ženjalnemu vodstvu armad pripisovati vse nemške zmagé ter vso uspešnost odpora, katerega ru-

dijo Nemci na vseh frontah proti številnejšemu in z vsem potrebnim boljše preskrbljenemu nasprotniku.
Tega ne more nihče zanikati in naj je še tak nasprotnik Nemcev in nemških aspiracij.
Niti na francoski niti na ruski fronti ne morejo zavezni napreji. Vsaka ofenziva, katero vprizore, se z matematično natančnostjo izjalovi, združeni Nemci in Avstriji imajo pa še dosti sile, da vprizarjajo na drugih manjših frontah lastne ofenzive, ki so ponavadi uspešne.
Ena teh ofenziv je sedanja proti Rumunski.

Niti Francozi niti Angleži niti Rusi, in tudi ne Italjani ne morejo preprečiti takih, v primernem času vprizorjenih ofenziv. To je za zaveznike zelo slabo izpričevalo. In dokler ne bodo mogli uspešno preprečiti ali pa sploh onemogočiti takih ofenziv, ni niti najmanjšega upanja, da bi zdrobili centralne zaveznike in ju prisilili skleniti mir.

Kar se je zgodilo s Srbijo, to se dogaja zdaj z Rumunsko.

Pregažena Rumunska bo nov dokument angleške perfidije in verolomnosti.

Uničena Rumunska bo za centralne zaveznike ne le velikanška moralna zmaga, temveč tudi naravnost neprecenljivega pomena za nadaljne operacije proti Rumunski.

Čas se bliža, ko bodo vstavili radi stroge zime na ruski fronti skoraj vse vojne operacije, in prihoduja pomladanska ofenziva, če jo bomo doživeli, se bo obračala z vso silo proti Rumunski, katerim bodo Nemci s pregaženjem Rumunske prišli na par frontah skoraj za hrbet.

Tako bi se šanse zopet obrnile v prid centralnih zaveznikov in ker tudi na drugih frontah ni pričakovati boljših zaveznikih uspehov, je treba računati z nadaljnjim podaljšanjem vojne.

Zato se bo najbrže izpolnilo, kar smo že večkrat povdarjali, namreč, da se bo ta svetovna vojna končala ne na podlagi fakičnih zmag, temveč vsled popolnega in vsestranskega izčrpanja vseh držav, ki so zapletene v vojno.

Že v pričetku smo rekli, da se ne sme misliti, da pišemo to v prilog Nemčiji ali oficijelni Avstriji.
Pišemo resnico, in bedast je tisti, ki si zakriva oči pred njo. Zakrivajo si pa oči tisti fanatični pristaši zaveznikov, ki pričakujejo od njih osvobojenja malih narodov, predvsem pa naših jugoslovanskih bratov.

Dopisi.

Brooklyn, N. Y. — Slov. pevsko društvo "Brooklynski Zvon" bo privedlo dne 4. novembra v dvorani "Balkan", 193 Kniekerbocker Ave., pri našem dobro znanem gostilničarju Vinku Zevniku svoj zabavni večer. Na vsopredu so izbrane lepe narodne pesmi za mešan in moški zbor. Tudi naše bratsko društvo "Jugoslov. Tamb. Zbor" bo izvajalo na tamburah krasne narodne komade. Izlehtiralo se bo veliko novo vinskoprošo, potem bo srečolov s krasnimi dobroti, šaljiva pošta in na razpolago bodo sveži šopki. Vstopnina 10 centov za osebo. Torej, rojaki, komu je ljubo slovensko petje in tamburaška godba, naj ne ostane doma, ampak se naj usede na čestni brzovlak za en groš in se naj pelje k Zevniku na "Balkan" in tam bo našel, kar mu srce išče. Za dobro pičajo in za pod zob bo najboljšje preskrbljeno. Zato 4. novembra ob 8. uri na "Balkan" 193 Kniekerbocker Ave. Vas vljudno vabi — Odbor.

Sykesville, Pa. — Ker vsak dopisnik omeni delavske razmere, jih bom tudi jaz. Dela se tukaj vsak dan, razven nedelj in praznikov, zaslužek je pa odvisen od delavca in prostora. V rovu se delo bolj težko dobi, ker ni zadosti delavskih moči, da bi kakš vlekli iz peči. Katerega veseli delati pri kakšnih pečeh, ta lahko dobi delo tukaj in stanovanje tudi. Omejitni moram, da smo tukaj samo trije Slovenci, drugi narodi so pa pomešani od vseh vetrov sveta in tudi Italijanov ne manjka. — Po naključju sem dobil v roko strupeno Zottijevu capo. Ta nesrečna štrana se šopiri in zaganja po vseh slovenskih listih in to je še najbolj obžalovanja vredno, ker se ta strupena kača vtika v vsako slavno J. S. K. Jednoto in njene uradnike. (Menda jo jezi, ker ni za drugo, kakor za oglaševalnik avstrijskih konzulov.) Rojaki, varujte se tega strupenega mazača, ker ta strupena klopotaca v papirnati obliki bi rada zapeljala slovensko ljudstvo, da bi izročili častitemu stricu Zottiju kako malo svoto denarja v njegovo varčevanje in na dobre obresti pod pogojem: nikoli nazaj. Rojaki, varujte se tega strupenega mazača v obliki lista S. N. in tudi Zottija! Ker imajo Slovenci in Hrvati že bridko izkušnjo žnjim in ker jim je slavnim eno malo svoto, menda \$750,000; to je bilo menda malo za lačenpargarja, zato bi se rad. — Z rojakiškim pozdravom, Anton Petrovič.

Conemaugh, Pa. — Ne bom razpravjal glede dela, kajti moj namen je seznaniti slovensko občinstvo v okolici in sploh po celi naši novi domovini o napredku društva sv. Alojzija št. 36 J. S. K. J. v Conemaughu. Omenjeno društvo je bilo ustanovljeno 2. julija 1902 z malim številom članov, toda za isti čas še dosti velikim, ker se takrat še naši rojaki niso zanimali za podpora društva, kakor se sedaj. Sedaj ne dobiš tukaj rojaka in celo ne rojakinje, da bi ne bil oziroma ne bila pri nobenem društvu, za kar jim gre vse priznanje v tem oziru. Leta 1905 je začel takratni društveni tajnik Ivan Pajk agitirati pri društvu seji, da bi si postavili svojo lastno dvorano, da bi ne bilo treba vedno prositi in zraven tega še veliko stamarijo plačevati za vsako sejo, namreč \$3 ali \$4, kakor so že bili pri volji računati Poljaki za svojo dvorano, na katero so bili tako ponosni kakor kralj na svoje kraljestvo, goče še bolj, in tako smo prišli do spoznanja, da, ako hočemo napredovati, si moramo postaviti svoj dom, na katerega bomo tudi mi Slovenci lahko ponosni. In glej, agitacija je uspela nepričakovano dobro, takoj se je nabralo potrebno svoto denarja za nakup zemljišča, z delom se je takoj začelo in dvorana je bila izdelana meseca marca 1906. Takrat smo mislili, da bo dvorana odgovarjala v polni meri se kdo oglasi s kakim dopisom, le-

delo, ker je bila postavljena kar na kole. Sedaj smo zopet uvideli, da je treba kaj začeti, da se popravi, kar je potrebnega, t. j. da se spozdaja in urede spodaj sože za društvene potrebščine in da naj bo dvorana samo za veselice ter druge slavnosti; napravili bomo tudi oder za kakke igre in sploh vse, kar je neobhodno potrebno za dvorano v sedajnem času. Ker je sedaj vse tako drago ter imajo tudi delavci večjo plačo, bode nas stalo omenjeno delo in popravilo veliko svoto pet tisoč dolarjev; delo bo končano sredi decembra t. l. in upam, da bo ena bolj prvih slovenskih dvoran v Pennsylvaniji ter v ponos našega naroda v tej okolici. Otvoritev dvorane bo 1. januarja 1917 in se tempotom obračam na vsa društva v tej okolici, da ne bi prirejali na omenjeni dan veselice in da bi se blagovolili udeležiti omenjene naše slavnosti, za kar se že vnaprej zahvaljujemo. Želeti bi bilo tudi, da bi se igrala kakšna lepa igra: ker bo precej lep oder, bi bilo jako škoda, ako bi moral prazen stati. — Proti koncu dopisa pozdravljam vse rojake in rojakinje siroj našo nove domovine. — John Brezovec.

Pittsburgh N. S., Pa. — Naznanjam čitateljem tega lista žalostno usodo, katereja je zadela dne 14. t. m. našega rojaka Jožefa Ferenčaka. Zaposlen je bil v tukajšnji tovarni Pressed Steel Car Company. Zdrav in čil se je podal na delo, ne vedoč, da ga čaka nesreča. Delal je pri stroju, in ko je isti bil v polnem teku, je izletel iz stroja kos železa nesrečnemu s tako silo v spodnji del života, da se je zgrudil nezavesten na tla. Prepeljali so ga v St. John's Hospital, kjer je po 24urnih mukah umrl. Ker pokojni rojak ni bil v nobeni podporni organizaciji, so mu nekateri izmed tukajšnjih rojakov priredili dostojen pogreb. Pokojni Jožef Ferenčak je bival v Združenih državah 13 let. Tukaj ne zapušča nikogar, v starem kraju pa eno sestro. Doma je bil iz Velikega Obreža pri Brežicah na Sp. Stajerskem. Naj mu bo lahka tuja zemlja! — John Medvedec.

S pota. — Vsem cenjenim rojakom Slovincem in Hrvatom po West Virginiji, ki so odjemaleci lista "Glas Naroda" že od davnaj, in onim, ki so se ob mojem obisku naročili nanovo v običnem številu, kar nisem pričakoval, izrekam tempotom svojo najiskrenejšo zahvalo. Posebno se pa še zahvaljujem onim gospodom rojakom in rojakinjam po kempah in drugod po raznih krajih v West Virginiji za prijazen in gostoljuben sprejem in postrežbo. Na svidenje drugičkrat! Z rojakiškim pozdravom — Janko Pleško.

Moč ruskega carja seže do ameriških uredništev?

Že zadnjih smo poročali, da je newyorški največji magazin "Metropolitan" v predzadnji številki objubil svojim čitateljem zanimivo povest o vplivu, katerega je imel na ruskem dvoru menih Rasputin, toda povest ni izšla, ker je temu menda nasprotovala ruska vlada, oziroma — kot pravijo — menih Rasputin sam.
Da je temu res tako, nam pričeta tozba, katero je vložil pred par dnevi pri vrhovnem sodišču Sergij Truhanov, bivši duhovnik ruske Cerkve in osebni "prijatelj" Rasputina.

On je obdolžil urednika tega magazina, da je njegov prijatelj — ali boljše rečeno: njegov bivši prijatelj — Rasputin prepovedal njemu natisniti tisto povest; ter pravi, da je cela mogoče, da je carjeva roka segla preko morja v uredništvo "Metropolitan Magazine" in prepovedala, da niso prišle v svet tajnosti ruskega dvora, kjer se gode take nezastisljivosti kot po vseh dvorih, kot se gode v Avstriji, Nemčiji in sploh povsod.

Sergij Truhanov je povest spisal in imenuje vse, kar je napisal, dejstva, ki jih je dobil od svojega tovariša bivšega meniha Rasputina. Truhanov je moral bežati iz Rusije, bil je izgnan, vsled česar si hoče zdaj maščevati s tem, da bo pojsuil svetu, kak vpliv je imel Rasputin, menih, sin revnega mužika, na carico, carja in na dvor sploh, on je imel v rokah sploh celo Rusijo, on je odločeval v vseh stvareh.
Rasputin se zdaj trudi na vso moč, da bi napravil mir med Ru-

siljo in Nemčijo, kot pravi njegov bivši kolega Truhanov, ki pravi, da je menih oziroma bivši menih Rasputin germanofil in poskuša zdaj rusko politiko napraviti v prilog Nemčije.
Truhanov dalje pravi, da je Rasputin prisilil angleško vlado, da mu je dala 3,000,000 rubljev osebnega posojila; zagrozil je Angliji, da bo sicer porabil ves svoj vpliv, ki ga ima, da bo Rusija prišla delovati na to, da bo prišlo do separatnega miru med Nemčijo in Rusijo.

Truhanov pravi, da so mu Mihael Ovsinof, ruski generalni konzul v New Yorku, dalje konzul M. Russkij in nek nadškof ruske Cerkve ponujali \$25,000, da molči in prepreči, da ne bo prišla njegova povest v javnost.
Ker konzul ni mogel pri njem uspeti, se je obrnil na nekega Mr. Whitney-a, največjega delničarja pri magazinu, kateri se mu je gotovo udal in preprečil, da ne bo povest natisnjena v magazinu.

Generalni konzul je dobil popolnoma gotovo naročilo od Rasputina, direktno ali pa indirektno, da na vsak način prepreči natis povesti, kajti pisatelj je ba je znano, da je generalni konzul takoj nato, ko je zvedel, da na merava on izdati povest, sporočil poveto kablja Rasputinu oziroma njegovemu tajniku ali zastopniku, kaj namerava storiti.
Truhanov pravi, da noče nobenega dobička od te povesti, temveč le toliko, kolikor zasluži in potrebuje. On ve, da lahko dobi, kolikor hoče, toda on noče, ker njegov glavni namen pri tem je, da svet izve, kakšne razmere vladajo v Rusiji; on hoče vse to storiti iz patriotskih čutov, ki jih goji do Rusije, do ruskega naroda in iz sovraštva, ki ga goji do ruske vlade, kjer je toliko nezastisljivosti, da se mora vsak zgražniti.

On toži zdaj "Metropolitan Magazine", ker je prelomil kontrakt za \$5,000, katero svoto bi moral on prejeti za svojo povest. On hoče, da sodnja prepreči, da ne bo magazin v bodoče na kak način uporabil njegova dejstva. Dalje zahteva, da kompanija na vsak način plača še \$3,000, kajti \$2,000 je že prejel.
Truhanov pravi, da so si konzuli na vse mogoče načine prizadevali, da bi preprečili, da ne bi njegova povest prišla na svetlo.

"Jaz sem jim povedal", pravi Truhanov, "da jaz ne bom delal nobenih ovir pri tiskanju moje povesti, — da je moje mnenje, da povest mora priti v javnost, da svet izve, kaj se godi na ruskem dvoru, ker jaz mislim, da bo to v veliko korist Rusije kot dežele. Jaz sem bil v Rusiji enajst mesecev zaprt radi mojega patriotizma in moje želje, da bi rešil Rusijo. — Konzuli so vedno gonili, da povest ne sme priti v javnost."
Truhanov je kmalu potem, ko je prišel v Združene države, prišel v dotiko z Henryjem J. Wigghamom, predsednikom magazina. Napravila sta kontrakt, da bo dobil \$5,000 za par člankov.

Truhanov ne zna angleškega jezika, vsled česar so prišli k njemu uredniki magazina in zapisali vse, kar jim je povedal. Konzuli in ruski agente so ga zasledovali in ga poskušali podkupiti. Nekega dne sta prišla k njemu generalni konzul in oni nadškof ter ga z avtomobilom vzela s seboj po Bronx parku.
Ta dva gospoda, ki nista vedela, da je prvi članek že v rokah stavepa, sta mu začela po ovinkih pripovedovati, da dobi takoj lahko \$25,000, ako prepreči, da ne bo prišla povest na svetlo, obenem se bo lahko takoj vrnil v Rusijo in užival največje blago stanje.
Truhanov ju ni poslušal, vsled česar sta se škof in konzul obrnili na največjega delničarja pri magazinu.

Prvi Truhanovih člankov bi moral iziti v novembrovi številki, ki izide pričetkom oktobra. Stevilka je sicer izšla, toda o Rasputinovi povesti ni drugega sleda, kot oni nevidni napis na ovitku, o katerem smo že poročali v G. N. od 23. oktobra.
Kmalu potem je od uredništva magazina dobil obvestilo, da njegovi članki ne bodo prej natisnjeni kot že eno leto ali pa sploh ne. Truhanov je temu nasprotno.

Truhanov je izjavil: "Jaz sem bil zaupen prijatelj in svetovalec Rasputina, ki ne zna ne čitat ne pisat, sploh je nezobrazen, ki je pa znan, da ima nekaj nenaravnih darov ali moči. On ima popolnoma v svoji oblasti carico in tudi carja do gotove meje; Rasputin je skoro ruski vladar. Jaz sem bil zanim intimen in vem skoro vse tajnosti ruskega dvora."
"Rasputin je s celo dušo germanofil in ima tako moč nad carico in carjem, da je mogoče, da bi se Rusija obrnila v prilog Nemčije. Znano je, da so nastale zadnje čase v Rusiji velike ministrske izpremenbe..."
Vse, kar pripoveduje Truhanov, ni brez nič, kajti sicer bi se ruski uradniki ne trudili tako, da bi preprečili.
O Rasputinu je bilo že prej znano, pripovedovalo se je vse mogoče stvari.
Ako bo Truhanov dosegel, da bo prišla njegova povest v javnost, bo gotovo vzbudila veliko senzacijo.

(Gori navedene stvari smo pozvelji podatkili, ki smo jih dobili, toda naše mnenje je, da je vse to čisto navadna reklama. Mi smo skoro prepričani, da bo v prihodnji ali pa kak pozejši številki izšla povest o Rasputinu. Po našem mnenju je tozba, katero je vložil pisatelj te povesti proti Metropolitanu magazinu, v sporazumu z lastništvom magazina. Na ta način se bo zdaj pisalo v vseh ameriških listih o povesti o ruskem dvoru. In najbrže bo magazin čez par dni ali par tednov naznanil, da bo povest priobčil, vsled česar jo bo hotel vsak čitati in tako bo napravil magazin velikanski dobiček. — To je, ako je naše mnenje pravilno, nekaj novega na polju reklame, in vsekakor nekaj zelo pametnega, nekaj ženjalnega. Op. ured.).

Listnica uredništva.

O. K., Cleveland, O. — "Lusitana" ni bila potopljena sredi morja, temveč je blizu svojega cilja. Nemški submarin U-33 jo je torpediral v bližini Old Head of Kinsale, Irska. Takrat je izgubilo 114 Amerikancev svoja življenja. Koliko bo Nemčija za ta življenja plačala, še ni znano, ker državni department ni tozadevno še nič objavil. Mr. Polk, poslušajoči državni tajnik, je celo pred par dnevi izjavil, da zadeva "Lusitanijske" še ni rešena.
Nevedec. — G. O. P. je skrajšano Grand Old Party, kar je drugo ime za republikansko stranko.
J. L., Chicago, Ill. — Vaše izmišljeno pismo smo prejeli, katerega seveda ne bomo priobčili, ker je — kot rečeno — izmišljeno. Ako hočete, da ga vam bomo priobčili, pošljite nam originalno pismo z nalepkami vred. Ako ste v stanu poslati tako pismo, potem ga vam bomo priobčili na prvo stran. Toda tega se nam menda ni treba bati, kajti prepričani smo, da Vi nimate pisma. Blagovolite nam sporočiti, ako želite, da vam pošljemo celo stvar nazaj. Zdravi, pa brez zamere!
M. Pavlovič, Moon Run, Pa. — Zavejov se v Rusijo drugače ne more poslati kot pismo, toda to bi preveč stalo, vsledčesar vam svetujemo, da pošljete rajše denar, kajti za tisti denar, katerega bi morali dati za pošto, on lahko čevlje v Rusiji kupi, ako si zna pomagati.

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR
(Notary Public)
in GREATER-NEW YORK
ANTON BURGAR
42 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.
IZDELUJE IN PRESKRBUJE
vsakovrstna pooblastila, vojaške prošnje in daje potrebne avavete v vseh vojaških zadevah. Rojakom, ki šole dobili ameriški državljanski papir, daje potrebne informacije glede datuma izkrajnje ali imena parnika.
Ohranite se zaupno na njega, kjer boste točno in solidno pomagati.

Slovensko katoliško

podp. društvo

sveto Barbare

ZA ZEDINJENE DRZAVE SEVERNE AMERIKE

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI

Pr. predsednik: JOSEF PETERNEL, Box 95 Willock, Pa. I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa. II. podpredsednik: LOUIS TAUCHAR, Box 835, Rock Springs, Wyo. Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa. II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa. Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 637, Forest City, Pa. Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VERHOVNI IZBRAVNIKI

Dr. MARTIN IVEC, 909 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBORI

Pr. nadzornik: IGNAČ PODVARNIK, 6325 Station St. E. E., Pittsburgh, Pa. I. nadzornik: JOHN TORNIC, Box 622, Forest City, Pa. II. nadzornik: FRANK PAVLOVIČ, Box 706, Conemaugh, Pa. III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Isler Ave., Cleveland, Ohio.

FOROTNI ODBORI

Pr. forotnik: MARTIN OBEŽAN, Box 72, West Mineral, Kans. I. forotnik: MARTIN ŠTEFANČIČ, Box 78, Franklin, Kans. II. forotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 523 Dawson Ave., E. F. D. 1, Grand Field, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBORI

Pr. upravnik: ANTON HOČEVAR, E. F. D. No. 2 Box 114, Bridgeport, D. I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa. II. upravnik: PAVEL OBEŽAR, Box 402, Witt, Ill.

Depat naj se pošilja I. tajniku Ivan Telban, P. O. Box 111, Forest City, Pa.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Konstanca.

Mackensen je s svojimi nemškimi, turškimi in bolgarskimi armadami osvojil Konstanca, največje rumunsko pristanišče ob Črnem morju.

To je gotovo nekaj zelo pomembnega za to vojno, v kateri gre državam za nadkriljevanje ene nad drugo.

Vojaske posledice padca te trdnjave bodo mogoče velike ali pa majhne; najbrže bodo majhne v primeri z moralnim učinkom, katerega bo imel na sedanje zavezniške operacije na vseh frontah in na moralno zavezniških ljudstev.

Nekateri vojaški strokovnjaki pravijo, da, ako bodo zavezniški vstajali pri svojem sklepu, da bo do nadaljevali vojno, dokler ne bodo vničili Nemčije, potem bo vojna trajala najmanj pet mesecev dalj kot bi sicer, če ne bi Konstanca padla Mackensenu v roke.

Danes se more reči, da je zdaj oni diamant, katerega so zavezniški videli, ko je Rumunija stopila v vojno, zasenčen, da je zdaj oni diamant otmel.

Znani balkanski ekspert princ Lazarović-Hrebeljanović je rekel, ko je stopila Rumunija v vojno, da se ne sme za gotovo pričakovati, da bo imel vstop Rumunije za zavezniške kakšno posebno dobro posledico.

No, danes vidimo, da je res tako.

Danes tragična komedija na Balkanu ne izgleda posebno dobro za zavezniške; jasno je, da so postale vse prilike, ki so jih imeli zavezniški, ko je Rumunija stopila v vojno, žrtve zavezniške politike, ki jo živ krst ne razume.

Spomnimo se še, kako so Angličani delali na Galipolskem polotoku. Zdi se nam, da jih vodi ista politika tukaj. Dardanelska politika je zavezniške veliko stala in izgleda, da jih bo ta na Balkanu zopet veliko.

Dobro bi bilo vedeti, kje je ona veličanska ofenziva, o kateri se je že pol leta govorilo; pred meseci bi se imela že pričeti, zdaj bi morali biti zavezniški že najmanj v Belgradu in Carigradu, ako bi se zgodilo vse, kar so zavezniški oznanjevali pred meseci.

Toda, danes vidimo, da se le ubogi Srbi, ki so že doela izprani, bore in se z veliko ljutostjo zaganjajo proti Bitolju (Monastirju).

Pred nekoliko več kot enim mesecem, ko je Rumunija šla v vojno, je bil cel svet prepričan, da je tedaj napočila za zavezniške sile velika ura, ki bo prinesla odločitev, zmago zavezniškemu državam.

Pričakoval je vsak, da bodo sedaj enkrat zavezniški v triumfu, toda danes vidimo, da je ravno nasprotno, namreč, da so Nemci v triumfu, in ako bo tako naprej šlo, da bodo zavezniški tako delali kot zdaj delajo, potem se je bati še večjih nemških triumfov. zavezniške sile ne morejo postaviti.

Danes lahko ravnotako pričakujemo, da se bodo Falkenhaynova armade, ki pritiskajo iz Transilvanije, in Mackensenaove, ki pritiskajo iz Dobruže, sesle v Bukareštu, kot smo pričakovali pred dobrim mesecem, da bo stop Rumunije na stran zavezniških pripomočel, da bodo zavezniški lažje in hitreje ter uspešneje prodirali in reševali Srbijo ter osvobodili Carigrad.

Nikdar se niso presenečenja tako vrstila kot se vrste tekoma te vojne.

Konstanca je padla in presenečen je skoro vsak; padel bo mogoče tudi Bukarešt, toda, ako bodo zavezniški tako delali kot zdaj delajo, potem ne bo mogel biti nihče presenečen. Padec Bukarešta je danes možnost.

Pred par tedni je rumunski kralj Ferdinand rekel zastopniku nekega lista, da je treba, da pridejo zavezniški takoj na pomoč Rumuniji, ker sicer pričakuje, da se bo z njegovim kraljestvom tako zgodilo kot se je s srbskim.

Par dni nato je pa grški kralj izjavil, da je prepričan, da Rumunije v petnajstih dneh ne bo. Petnajst dni bo kmalu od takrat, mogoče se je za par dni zmotil, toda najbrže njegove kalkulacije niso bile povsem napačne.

Možnost je, da bo Rumunija v par dneh na pol presekana, mogoče je, da bo v nekaj dneh za hodni del Rumunije, ki je obrujen proti centralnim državam, preplavljen od tevtonskih armad.

Mogoče je tudi, da bo Falkenhaynova ofenziva vstavljena, mogoče tudi Mackensenaova, toda popolnoma gotovo je, da bo moral preteči še lep čas, predno bodo zavezniški pogazili Bolgarijo, predno bo Bolgarija "prenenila zavezniške", predno bo Grška vstopila na stran zavezniških, — vsaj pristovoljno ne.

Pričakovati je, da bodo Falkenhaynova in Mackensenaove armade še veliko opravile; nihče ne more imeti veliko upanja, da se to ne bo dogodilo.

Ako bodo Avstro-Nemci in Bolgaro-Turki še v Rumuniji uspešni, potem bo to za vse velike važnosti, ne samo, kar se tiče vojaškega pomena, temveč tudi ekonomičnega.

Velikanske koristi ima zdaj Nemčija od severnega dela Francije, od Belgije, od Poljske, nekaj tudi od Srbije.

Toda še veliko večjega pomena bo za centralne države Rumunija. Pomisliti se mora, da je Rumunija najbolj bogata žitnica in največjega pomena bo pa še za Nemčijo, Avstrijo in Bolgarijo olje, katero se cedi iz rumunske zemlje.

Ako bi zavezniški samo na to mislili, bi morali malo drugače delati; ali, da se bolj pošteno izrazimo: ako bi zavezniški na to mislili, bi morali kaj delati, kajti dozdaj niso delali nič, temveč so le Srbe pustili ter Rumune, da so šli nasproti močnim in organiziranim nemškim armadam, ki imajo poveljstva, s katerimi se zabati še večjih nemških triumfov. zavezniške sile ne morejo postaviti.

Kdo more razložiti, kaj je vzrok vsem tem zavezniškim porokom?

Dr. Dillon pravi v nekem angleškem (ne ameriškem) magacinu, da se ne more pričakovati, da bi zavezniški stopili na pomoč Rumunom, kajti general Sarrahal ne more storiti ničesar. Vse to se mora zvrčiti na glavo angleški vladi, ki ne preskrbi pravočasno vseh potrebščin, — pravi dalje dr. Dillon. On nadaljuje v svojem članku, da so Rumuni sami veliko krivi, da jim preti taka nevarnost, kajti Rumuni so imeli namen najprej osvojiti Transilvanijo, vsled česar so bile centralne države od Ogrrov primorane, da so Transilvanijo branile.

Naj bo že tako ali tako, dejstvo je, katerega ne morejo ne angleški, ne francoski in nobeni drugi diplomati zanikati, da je šla zopet lepa prilika za vodjo, kot jih je šlo že več. Kaj je vzrok, si ni mogoče tolnačiti.

Lazarović-Hrebeljanović je pisal v članku, ki je bil prestavljen v našem listu, da je vsemu temu krivo to, ker pri zavezniških ne odločujejo vojaške operacije, temveč politika. Kaj je pisal, citateli vedo, in nihče ne more reči, da so njegovi stavki ovrgljivi.

Nemci so pogoreli pri Verdunu. To je dalo Francozom novega poguma, nove moči; ne materialnega, pač pa moralne, katere posledična moč je seveda tudi materialna.

Ko je stopila Rumunija na stran zavezniških, se je popolnoma gotovo izboljšala morala vseh zavezniških.

Istotako je gotovo, da se bo izboljšala za nekaj časa tudi morala v Nemčiji, Avstriji in Bolgariji. Tako bo v centralnih državah zdaj, ko je padla Konstanca, kot je bilo ob slinih prilikah v Angliji, Franciji, Italiji itd.

Hindenburga je kajzer postavil, da napravi za Nemčijo zopet večje upanje. No, in danes vidimo, da je pravega izbral.

Neumno bi bilo ta nemški uspeh na papirju in v govoru zmanjševati, to bi se reklo sebi, poslušalci oziroma čitatelju prah nasipati v oči.

Zavezniški pridigarji so govorili in zavezniško časopisje je prinašalo poročila, katera so potem prihajala tudi sem v Združene države, da je Nemčija takorekoc proč, zanic, čisto nakoncu. Čas je tak, da bi bilo želeči, da bi bilo res tako, toda kdor je takrat tistim poročilom vrjel in kdor jim še danes vrjame, ta se vara. Res je, da je Nemčija veliko slabša kot je bila in da so zavezniški danes veliko močnejši, kar se tiče vojaštva in orožja, kot je Nemčija, toda, kaj jim pomaga vse to, ko sta si dve sestri — vojaško poveljstvo in politika — vedno v lašeh.

Danes je nemogoče vrjeti, da bi je Nemčiji zadnja ura. Ako hočeš čakati, da bo prišlo ono, kar prerokujejo zavezniški diplomati, namreč, da bo Nemčija uničena, potem bomo morali imeti še veliko potrpljenja.

Pr. —.

Razne zanimivosti.

Za katerega bodo volili delavci?

Iz Washingtona se je v nedeljo poročalo, da je bil izdan iz urada Ameriške delavske federacije poziv na vse ameriško delavstvo, da naj vsak delavec voli 7. novembra, ko se bodo vršile predsedniške volitve, za sedanjega predsednika Wilsona.

Poziv je v obliki neke okrožnice, ki je bila razposlana na vse unijske uradnike in delavske voditelje.

Ameriška delavska federacija pravi, da naj vsak delavec odda svoj glas za Wilsona in tako protira svoje interese, ki jih ogroža Wall Street.

Okrožnica je podpisana od Samuela Gompersa, predsednika federacije, Jamesa O'Connella, podpredsednika, in Franka Morrisona, tajnika.

V okrožnici se na dolgo in široko razpravlja o Wilsonovi domači in inozemski politiki. Zlasti se pa povdarja na zadnji korak predsednika Wilsona, ko je preskrbel "pravice vsem". S tem se misli namreč osemurno delo.

Istotako se pa poroča, da je John P. White, predsednik United Mine Workers of America, izdal poziv na 6,000,000 delavcev in farmerjev, da naj volijo za predsednika Wilsona, da bo tako še enkrat izvoljen.

On pravi, da "mora biti vsak delavec in farmer sleg, ako ne vi-

di, da bi bila izvolitev Hughesa velika nevarnost za organizirano delavstvo.

Sodnik se je jokal, ko je moral izreči smrtno obsodbo.

Iz Chicaga javljajo, da se je sodnik Josef B. Sabath od kriminalnega sodišča zjokal, ko je moral izreči smrtno obsodbo nad Lloyd-om Boppom, triindvajsetletnim zločincem.

Zakril si je obraz in več minut jokal.

"Vedno sem molil k Bogu, da bi mi ne bilo treba, ako bom postal sodnik, nikdar izreči smrtno obsodbo. To je moj prvi slučaj, da jo moram", je rekel sodnik.

Jokali so se skoro vsi v dvorani.

Bopp je umoril nekega policaja pred par meseci.

Saj se je res za zjokal!

Vse se trga za bivše kaznjence. Da, vse se trga za bivše kaznjence. Vse hoče imeti v svojem uradu bivšega prebivalca Sing Singa ali kakega drugega kaznilnega zavoda.

Poročali smo že, da jih je pričela zdaj celo Morganova tvrdka zaposljevati. Odbor, ki ima nalogo preskrbovati službe bivšim kaznjencem, je dobil zadnje dni — kot se poroča iz tozadnega vira — veliko pismen od raznih večjih in manjših tvrdk od vseh delov Združenih držav, češ, da žele zaposliti take ljudi, ki se hočejo polboljšati.

Nevarnost je, da bo v Bayonne izbruhnila zopet stavka.

Kmalo potem, ko se je končala v Bayonne stavka, v kateri je bilo ubitih par delavcev in par drugih ljudi, je Rockefellerjeva hči, — Standard Oil Co., — priobčila v vseh kapitalističnih listih velikanske oglase, s katerimi je javnosti "pojasnjevala", da ni njena krivda, da je bilo toliko žrtev, temveč da so celo stvar zakrivilo delavci sam in prevročekrvni policaji.

Ali veste, da zločince skoro vedno taji svojo zločin?

Vsled tega "zagovora" slavne Rockefellerjeve kompanije, je nastalo delavstvo v Bayonne veliko razburjeno, tako, da zopet proti nevarnosti, da bo prišlo do stavke.

Zenska je hotela "shave". Iz Chicaga se poroča, da je prišla v neko brivnico na Chicago Ave. neka zenska, po imenu Hene Wade, ki je zahtevala, da jo obrijejo.

Vseda se je na stol in čakala, da bo brivec pričel.

Čakala je petnajst minut, nakar ji je gospodar rekel, da se naj pobere; ker ni hotela, je lastnik poklical policaja.

"Jaz ne grem prej van, dokler me ne obriješ", je ona vstajala.

Brivec videč, da se je ne bo mirnim potom znebil, je pričel z britvijo delati nad obrazom kretnje, kakršne dela, kadar brije, ter jo na to prosil, da naj zapusti prostor.

Toda ona je vstajala, da jo obrije zares, češ, da nje se ne more "farbati".

Ker ni so mirnim potom, jo je policaj aretiriral in zaprl.

Čudna snubitev. Mitchell Gonova v Grand Rapids, Mich. je čital neke, da si mož najprej pridobi ljubezen ženske, katero si želi za ženo, ako jo "zasnubi" po načinu ljudi, živčih v duplinah — divjakov. Ker je njegovo srce vroče hrenepelo po družici, se je odločil poskusiti svojega sreča. Vzel je nabit revolver ter odšel k Mrs. Alice Raymond ter jo z revolverjem v roki "prosil", da ga vzame za moža; na odklonitev ni smela misliti. Mrs. Raymond je seveda imela drugačne pojme o snubitvi in o ljubezni, zato je poklicala na pomoč svojega brata.

Čuden snubač, uvidevši svoj neuspeh je pričel streljati ter nevarno ranil svojo "izvoljenko" in njenega brata. Nazadnje je obrnil orožje še nase, a brez posledice. Nato je zagrabil veliki kuhinjski nož ter si prerezal vrat. Gonova je star 43 let.

Mars. Profesor. dr. Percival Lowell, ki že 25 let opazuje nebesna telesa iz opazovalnice v Hagstaff, Arizona, je v svojem predavanju na Californijski univerzi rekel, da je na podlagi svojih najnovejših opazovanj prišel do prepričanja, da oni kanali na planetu Marsu niso voda, kakor se je do sedaj mislilo, ampak da so to od človeških bitij obdelana polja, namakana po umetnih kanalih.

Če bomo zadosti dolgo živeli, se

bomo lahko peljali na Mars z zrakoplovom, ali pa vsaj telefonirali ali telegrafirali tja!

Čoveški razum ne pozna konca! —

Velik ogenj. Žitnica, last Milwaukee Western Malt Co., v Milwaukee, Wis., v kateri je bilo nakupičnega več tisoč rubljev žito, je bila razdejana pa ognju.

Predsednik Albert Zinn cenil izgubo na \$250,000.

Serif v Queensu, N. Y., vstreljen v boju z blaznim človekom.

Frank Taff, nek napol blazen in najditelj, je pred par dnevi vstrelil Paula Stiera, šerifa v Queens Countyju, N. Y., poleg njega je pa nevarno ranil še štiri druge, ko je branil svoj dom.

Taff je ravno dan poprej obhajal svoj rojsten dan in se dobro imel.

Že osemnajst let je stanoval v svoji koči v Whitestone Landing, L. I., kjer se je tragedija tudi izvršila.

Njegova kočja stoji na posestvu, ki je last Long Island Railroad Co. Družba je zahtevala, da se Taff pobere z njenega ozemlja, česar pa mož ni hotel storiti, ker mu je njegov dom tako k srcu prirastel, da bi se mu bilo nemogoče seliti, poleg tega je bil pa še malo neumen.

Povedalo se mu je, da se bo moral preseliti, toda on se temu ni hotel ukloniti, češ, da ne gre na noben način. Novi lastniki zemlje, kajti zemlja je bila njegova, temveč od neke zemljiške družbe, ga niso hoteli s silo spraviti iz njegovega doma, temveč so šli na sodnijo in zahtevali, da ga oblast spravi spota.

Taff je bil pozvan na sodnijo, toda se ni odzval. Z---ja se mu je, da se ga bo aretiralo, ker ignorira sodnijo. Prišel je šerif, zelo bogat in ugleden mož z dvema podšerifoma, da bi ga prijeli in odvedli v zapor oziroma pred sodišče.

Taff se je pa spravil v podstrešje in pričel streljati na šerifa in njegove pomočnike. Prvi je padel šerif. Potem je prišlo še več policajev, nekateri pravijo, da jih je bilo okoli trideset, in so pričeli streljati na njegovo trdnjavo, ki je bila v podobi slabe kočje; on je pa odgovarjal s strelji iz svoje petirke. Baj je imel več pušk. — Ranil je kot rečeno, še štiri policaje, predno se jim ga je posrečilo dobiti.

Newyorška železniška stavka. Newyorški kapitalisti ne morejo ne policijo, ne na noben drug način streti stavke železniških delavcev.

Zdaj so se izmislili še, da polagajo stavkarji v kare in nadeestne ter podcestne železnice dinamit.

Včeraj je policija "zopet našla" dinamit. Pred par tedni so ga "našli" v podcestni železnici.

Predvečrajšnjem so ga pa "našli" na neki kari, in sicer toliko, da bi lahko razsul cel blok.

Najbolj čudno je to, da ne morejo niti kapitalisti, niti policaji dati nobenih dokazov o tem dinamitu.

Kapitalistično časopisje se pač lahko izmisljuje take bajke, nekoliko težje je dokazati, ako se stvar nikdar ne zgodi.

Mleko v New Yorku. Poročali smo že, da so newyorške mlekarke razpečevalne družbe, ki so se morale ukloniti farmarjem, podražile mleko na 12 centov.

Vsled tega je nastala po mestu velika nezadovoljnost. Končno se je pričela Borden družba vendar toliko ozirati na ljudi, oziroma nase, da je naznanila, da jim daje mleko po osem centov, ako pridejo stranke same po mleko s posodami na postaje.

Na Bordenovih mlekarških postajah je bilo včeraj toliko ljudi, da jih je cel dan čakalo po parsto pred postajami.

Sledeč Bordenovi družbi, so skle nile tudi druge družbe tako narediti.

In zakaj so to storile? — Mogoče iz človekoljublja? — Mogoče zato, ker mislijo, da imajo dovolj dobička, ako prodajajo mleko po osem in ne po dvanajst centov? Ne! Zato, ker so se vstrašile, da ne bi Mlekarska liga s pomočjo hranilnega komisarja Dillona napravile svoje razpečevalnice v New Yorku.

Dillon in Mlekarska liga kljub temu nista odnehala, temveč še vedno delujeta na to, da bi se vresničila ta ideja.

Kdaj bo konec?

NAZANILNO IN ZAHVALA.

Zadela je našo rodbino žalostna usoda. Preminula je dne 16. t. m. naša ljubljena mati oz. soproga

MARIJA

v starosti 41 let. Bolehala je dalj časa na jetrih. Pokopali smo jo kakor je bila njena želja na Bessemerju, Pa. Ranjka je bila doma iz vasi Čirče fara St. Jurij pri Kranju na Gorenjskem. Pri pogrebu se je udeležilo mnogo občinstva iz Bessemerja, kakor tudi društvo Krim St. 97, čigar članica je ona bila. Tu zapuščena nedoraslega sinčka, hčerko in mene žalujočega soproga, pastorko tukaj in pastorka na Bessemerju.

Izrekamo prisrčno zahvalo društvu Krim za udeležitev pri pogrebu z zastavo, kakor vsem pri sprevodu navzočim. Posebno hvaljo pa izrekam mojemu sinu Henriku kakor njegovi soprogi Ani za vse dobro, kar sta storila. Bog plačalaj vsem stotero!

R. I. P.!

Žalujōca rodbina Slapničarjeva. East Sparta, O., 22. okt. 1916.

Kaj pravijo pisatelj, uredniki in črkaški o knjigi Berta pl. Suttner.

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolaevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem s velikim užitek prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga misl vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli.

Friderik pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madama Staal ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva.

Prof. dr. A. Dodel: "Doli z orožjem" je pravo ogledalo sedanjega časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehotoma pomisliti, da se bližajo človeštvin boljše časi. Kratkotrajno: seio dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobovnik: To knjigo bi človek najraje poljudil. V dno srca me je pretreslo, ko sem jo bral.

Štajerski pisatelj Peter Kosberger piše: Sedaj sem v nekem gozdu pri Grieglach in sem bral knjigo s naslovom "Doli z orožjem!" Prebral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju. Ko sem jo prebral, sem sazelel, da bi se prestavilo knjigo v vse kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjigarna, da bi jo tudi v Bolah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Svete Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družba, ki bi razširjala te knjige?

Henrik Haré: — To je najboljši očarjavna knjiga, kar sem jih kdaj bral —

C. Neumann Nefer: — To je najboljša knjiga, kar so jih spali ljudje, ki se borijo za svetovni mir.

Hans Vand (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu): Ne bom stavil knjige, samo imenoval je bom. Vsekemu jo bom posudil. Naj bi tudi ta knjiga našla svoje apostole, ki bi šli šne križevet in učili vse narode.

Financijski minister Dunajski je rekel v nekem svojem govoru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebnih knjigi opisana za pretresljiv način vojna. Knjige ni napisal noben vojaški strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta ženska Berta pl. Suttnerjeva. Prostim Vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navduševal za vojno, če bo prebral to knjigo.

ČENA 50 CENTOV, Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi SLOVENIC PUBLISHING CO. 82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

Table with 3 columns: Title, Price, and Description. Includes sections for 'POUČNE KNJIGE', 'RAZGLEDNICE', 'ZEMLEVIDI', and 'ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE'.

Jugoslovanska Katol. Jednota
Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.
Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:
Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way od East St.
Podpredsednik: ALOIS BALANT, Box 106, Peagi Ave.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Služajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.
Naupnik: LOUIS COSTELLO, Box 588, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIKI:
Dr. MARTIN IVKO, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.
NADZORNIKI:
MRS. EUNICE, 421 E. 7th St., Calumet, Mich.
PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.
JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

FOROTNIKI:
FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.
JOSEPH PISHLAR, 308-6th St., Rock Springs, Wyo.
G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:
JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, May, Ely, Minn.
LOUIS CHAMPA, od društva sv. Sreča Jezusa, št. 2, Ely, Minn.
JOHN GRAHEK, et., od društva Slovenes, št. 114, Ely, Minn.

Vad dopisi, tiskajoči se uradnih svedov, kakor tudi denarnih poročil, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pa tožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov ni naj biti odgovorjeno.
Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Zadnji ribič.

— Slika. —

(Nadaljevanje).
Gospod se je zagledal v Lenko, ki se je tiščala ob očetu.
— Kaj je ta vaša? — je vprašal gospod in vpri vanjo oči ter se ji smejal.
— Da, gospod, ta je moja; žena je umrla in sama sva.
Hotel je povedati, da nima sina...
Gospod se je pijano smejal Lenki.
— Hm, kaj ga moti, je pomislil ribič, in vendar se mu je zdelo še prijetno, da njegov gospod gleda s prijaznim smehom na njegovo lice. No, gospod je bil pijan in njegov smeh je bil razuzdan in oči so mu gorele v strasti.
— Menda je pijan, — je pomislil ribič, in neprijetna je bila ta misel. — Mlad je in veseli se enkrat, je pomislil.
— No, no, — je govoril gospod in stal pred Lenko ter si vihal brke.
Ribič Jernej se mu je smejal cel čas prijazno, kot se mora smejati gospodu, kadar se ta poniža in govori s hlapcem.
Pri mizi so se vsi obrnili in gledali gospoda in Jerneja.
— Kaj se vi ne boste ženili? — je vprašal gospod Ribiča in hlapci so se zasmejali. — Vzemite ženo, to je največje veselje na svetu, — je rekel gospod in se je smejal.
Ribiča je bilo sram Star je že in ne gre, da bi govoril o ženitvi. Nepotrebno je, da gospod govori take reči.
Zakaj gospod ne vpraša po jezuru in po ribah? Tudi stari gospod je vprašal po takih rečeh. In če je vprašal po ženitvi, je vprašal resno in se ni tako čudno smejal.
— Hm, gospod se šali, kot se zna šaliti gospoda iz nižjih, je pomislil ribič... Pijan je, pozna se mu...
— E ne, kaj bi se mi ženili, — je rekel ribič. — Mladi naj se, mi smo stari, in smeja bi se nam.
— To je mož, — je pohvalil gospod in dobro se je zdelo Ribiču. Prijetno je, da gospod koga pohvali vpricho drugih.
— Pa vendar sem slišal, — je govoril mladi gospod in se oziral po družini, — da sta si tako nekako z našo kuharico...
Smejal se je pomenljivo in vsi so se zasmejali.
Jernej je začutil, kako je zatrepetala Lenka, ki je sedela poleg njega. Vsa se je stresla. Starca ribiča kot da je nekaj zabolelo. Kot bi vrgel lepo gorečo železo v vodo in postane grdo, črno.
Z očitajočim pogledom je pogledal gospoda in tudi nekaj pro sečega je bilo v njem. Temna rdečina je pokrila starčev obraz in oči so se zalesketale v jezi in v

želji po maščevanju. Spomnil se je na tisto povest o hudobnem grajščaku, ki ga je požrlo jezero in črn ptič leta zdaj na tistem mestu.
Včasih v nočeh se mu je zdelo, da vidi jezero na sredi temno in nekaj nemirnega je letalo nad njim. — Črn ptič, je pomislil vselej in ni veslal tja, ker duhovi imajo svoje moči. In pomislil je, da je moral biti tisti grajščak, kot je mladi gospod.
Vsi so se okoli smejali, a ribič se je držal resno. Mnogo misli mu je prišlo na um. Za norega hočejo imeti, njega, resnega starca, ki mu nihče ne more očitati najmanjše neumnosti...
Včasih so imeli po gradovih norec. Gospoda ljubi norčije, in — njega hočejo imeti za noreca...
Trdna je bila v njem zavest, da je najzvestejši hlapec v gradu. Kdo je poljubil gospodu roko, kdo mu je želel vso srečo? — Bili so veseli, ker so pili, in dalje jim ni bilo mar. Grdo se mu je zdelo to. On je skrbel, da bi bila sreča, in bi dal življenje, da bi bila sreča, in bal se je za gospoda, kot bi slo njemu v škodo.
In za zahvalo se norčujejo iz njega. Pesti so se skrčile starec, začutil je v sebi silno moč, kajti njegove roke so igraje vozile težke čolne. Vsa vdanost in ljubezen se je izpremenila v sovraštvo in željo po maščevanju in grozne misli so prešinile starca Jerneja.
Prvo vprašanje je izgovarjala pijanost, zdaj pa je videl, da je to delo resno...
Pred očmi je videl tisto množico škodoželjno, veselo smejočih se obrazov pijane družbe, ki so z njim vred vsi hlapci in bi si vsakega vzel gospod lahko za noreca — in se vendar smejejo, kot da mu privoščijo, da se tako godi — njemu, najzvestejšemu hlapcu...
In med temi obrazi stoji gospod s svojima prijateljima in se norčuje iz njega — resnega starca.
— Fej, — je pomislil ribič in ni vedel, kam bi pogledal.
— Jaz ne, kaj meni mar kuharica... — je rekel s tresočim glasom in čutil, kako se je Lenka privrila k njemu, kot bi se bila teh obrazov, ki se smejejo nevoščljivo, in tistih pijanih gospodovih oči.
Vpricho nje govori take reči, da ga ni sram, je pomislil. Čutil se je ponižanega. Stari gospod ga je spoštoval in lepo je govoril z njim ter ga vprašal po gospodarstvu, po jezuru in drugih pametnih rečeh. Zdaj si je zaslužil z zvesto službo tolikih let, da ga — mladi, neizkušeni ljudje zaničujejo...
Pa tako! — — —
— O imata se, imata, — so vpili hlapci in se zakrohotali. Dekle so se smejale.
Starec Jernej je vse pogledal prezirljivim pogledom. Zde prej jih je preziral. Ni bilo zvestega med njimi. Vsak je delal le zase

in lenarili so, kadar jih ni nihče videl.
— Le sem jo pokličite, zvezemo ju, — je rekel gospod in se smejal ter delal zopet resen obraz.
Ribiču je prišla misel v glavo, dati gospodu zašnico... Strašna se mu je zdelata ta misel: hlapec — gospodu zašnico!...
In vendar se mu je zdelo, da bi vstal, udaril z močno silo, ki jo čuti v rokah in ki hoče kar bruhniti iz njega, udaril bi gospod bi se zvalil, vsi bi ostrmeli, in on bi odšel z veselim smehom, kajti — maščeval bi se...
Kaj ta govori: zvezemo — kot bi bilo to nekaj navadnega in ne nekaj svetlega. In Lenka je zraven. Spomnil se je zašnice cele svoje rodovine. Častni ljudje so bili dedje in očetje. In grajski gospodje so jih spoštovali, ki so bili modri gospodarji in resni možje. In njega starca zaničuje ta mladi vpricho cele družine in vpricho Lenke. V njegovih starih očeh je gorela jeza in pest je bila trda, da bi udaril in bi palo vse.
— Gospod so menda nekoliko pijani, — je rekel starec polglasno, in kri je kot mlada plula raz burjena po vseh žilah in kot da je hotela zaliti oči. — Kako jih ni sram, — je rekel s tresočim glasom.
Gospod se je bil zagledal v Lenko in kot da ni slišal teh besed. Družina se je glasno smejala. Lenka se je bala pijanih gospodovih oči in se oklenila očeta.
Gospodu se je še hotelo šale. — No, danes vaju zaročimo!
Govoril je pijano, delal je resen obraz in smeh mu je uhajal. Starec je bilo to preveč.
Kdo more ako govoriti njemu kaj takega? Kaj se on meni za ženske?
Kdo je mogel kdaj kaj reči o ribiču, da bi kdaj sramotil svoj rod? In Lenka je poleg in kaj si bo mislila o očetu? Pijan ni in nikdar se ni spomnil na take neumnosti.
— Kaj neki misli, da je tako neumen, pomisli ribič, pijan je grozno...
— Mi smo se pri pameti, gospod, — je govoril ribič s smehom, ki je skrival za seboj jezo, kajti prišla mu je zopet tista misel: — Dal bi gospodu zašnico, in palo bi vse, in zasmejal bi se in odšel. Pomislil je, ali bi vstal in šel ter povedal gospodu vso resnico v obraz. Nikdar več bi ne prišel na grad in ribič bi ne bil več...
Zabolela ga je misel in kot da so ga hotele zaliti solze. Ustrašil se je tega: smejali bi se solzam in mislili, da se boji.
Ribiču se zazdi da je bil preveč zvest. No glej, kako je njim, ki niso poljubili gospodu roke niti mu voščili sreče in niso skrbeli, da bi bilo za grad prav.
— Mladič je mladič, in pijan je, — je pomislili ribič, — ne ve, kaj govori. Napil se je in družba ga je zmotila. Bogve kako žensko je dobil in ni zadovoljen mogče. Sosed Dorka je v pijanosti skočil v jezero, ko se je napak oklenil... Jutri mu bo žal, da je žalil koga v pijanosti. Družba ga je zmotila.
Tolazil se je starec ko je pomislil na jezero, kajti misel na zašnico se je ponavljala...
— Da bi bil stari gospod tu, — je mislil, — Dober je bil, strog in pameten... Njega ni premočilo ne vino ne družba. Ko bi to slišal, bi prijel sina in ga vrgel iz sobe; mogče bi mu dal zašnico — najzvestejšega hlapca...
In milo se mu je storilo pri tej misli da so ga hotele zaliti solze in zdelo se mu je, da se prikaže duh starega grajščaka in udari kot strela v tega človeka ki sramoti starca vpricho cele družine in vpricho hčere.
Pogledal je po sobi in bilo je, kot da ni res. Mladi gospod je stal sredi svojih hlapcev, ki so z eno roko objemali dekle, z drugo držali ozarec; stal je skoraj med njimi in se pijano smejal.
— Na vaše zdravje, na vaše zdravje, — je vpila vesela družina in praznila pred gospodarjevimi očmi kozare. Ostudno se je to zdelo ribiču, da na ta način kažejo zvestobo in vdanost, kajti niti eden med njimi ni bil zvest in vdan v srečo. On pa je bil zvest in vdan v srečo, in ga sramote.
Trkal je gospod z vsemi, celo s hlapci, in vpil je:
— Le pijte, le pijte!
— No, vendar bo dal mir, je pomislil ribič, ko je videl gospoda med hlapci, kot da je pozabil na starca ribiča. Čutil je: Lenka se trese ob njegovi roki, in po njem pluje razburjena kri, da dela obraz vroč in sili v oči.

— Malo časti ima, je mislil ribič in pomilovalno pogledal na gospoda. — Držati se mora človek, kar je prav. Pa vse verjame hinavec...
In zastodili so se mu smehljajoči se hinavski obrazi. Prej je mislil, da bo gospod samo njega nagovoril, kot najstarejšega in najzvestejšega slugo, da bi mu izkazal čast, kot je lepo za gospoda in za hlapca. Zdaj pa stoji med temi hlapci in govori grde reči. In njega, starca, žali in sramoti pred vsemi.
Vsi hlapci so bili vstali in peli neko pesem. Neprijetni so bili glasovi. Ribič ni vstal; gledal je s preziranjem na pijano hinavsko družino; preveč je bil razžaljen, da bi še počastil gospoda. Ponižali so ga, izmešili in kri je silila v obraz, in pesti se krčijo.
Tokrat se je gospod obrnil, zagledal se v Lenko in rekel:
— Ej, če se stari ne marajo več ženiti, se bomo pa mladi, kaj ne?
In gledal je Lenko prijazno in motno in Lenka je povsila oči in se oklenila očeta.
Vsi so se naglas zasmejali.
— Kajne, dekle? — je rekel gospod in ostuden smeh je bil na celim njegovem obrazu.
Ribič je čutil kako trepetala Lenka, in roke so se mu tresle, ko je čutil, da se ga je oklenila.
— No, kaj pa gledaš, lepa stvar? Ali si ga že izbrala? — je rekel gospod.
Vsi so obmolknili. Težka tišina je nastala po sobi. Čutilo se je, kakor da je kdo posegel po nečem božjem in so se vsi ustrašili brezbožnega dela.
Lenka je pogledala po sobi. — Sram jo je bilo. Držala se je na prisiljen smeh, ker se je vselej smejala prijazno, če je višji človek hotel govoriti z njo... A silil jo je jok. Odkimala je gospodu z glavo, kot se ji je zdelo, da se mora, ker gospod vpraša, potem pa ji je postal obraz popolnoma resen.
(Dalje prihodjiti).

Po 'svobodni Ameriki'.

Dr. Thomas Edison.

Pretekli teden je dobil slavni ameriški iznajdnik Thomas Edison potom telefona častni naslov pravoznanstvenega doktorja od dr. Johna H. Finleya, predsednika Univerze v državi New York.
Mr. Edison je bil v svojem laboratoriju v Orange, N. J., ko je Mr. Finley telefonira iz auditorija svoje univerze.
V velikem Edisonovem laboratoriju je bilo nastavljenih 800 telefonov, tako, da je bilo mogoče mnogim osebam prisluškovati, ko mu je Finley dal naslov in ko ga je Edison sprejel in se mu zahvalil.
Kakšne mora Teddy Roosevelt slišati na svojem potovanju.
Te dni se je Teddy Roosevelt, bivši predsednik Združenih držav in sedanjí zaveznik republikanskega kandidata Hughesa, mudil na Zapadu, kjer je govoril svojim "fellow citizens", da naj volijo "za najboljšega moža v deželi", za Hughesa.
Zanimivo in zabavno je čitati, kakšne je moral Teddy slišati v Gallupu, neki premožarski naselbini v New Mexicu, ki se nahaja zahodno od Albuquerque.
Delavci so ga pozdravljali: — "Hello, Teddy!"
"Teddy, kaj bi pa ti naredil, ako bi bil na Wilsonovem mestu?" — ga je narahulil nek železniški delavec.
"Da, kaj bi pa ti naredil?" — so pričeli delavci kričati od vseh strani.
"Počakajte, stojte, naj vam razložim: — Jaz bi protežiral možne, žene in otroke", je kričal Roosevelt na vse grlo.
"Da, toda kaj bi pa naredil za delavce v krizi?" — je drugo vprašanje.
"Kaj bi naredil?" je zakričal nazaj kolonel Roosevelt razburjen. "Jaz bi naredil isto, kar sem že naredil. Jaz bi bil pravičen obema strankama, jaz ne bi pustil, da bi ta ali ona stranka kaj silila in prisiljevala."
Prebivalci Gallupa so sicer odobraval njegove besede, toda eden bolj korajžnih je še zaklical: "Teddy, ali smo ni imeli kdaj osemurno delo, ko si bil ti predsednik?"
"Ali ga imate zdaj? Le počakajte!" je odvrnil Roosevelt.
"Kako se ti pa Wilson dopače, Teddy?" je zaklical nek delavec. — "Stavim glavo, da ti je všeč!"

"Well, potem pa sam sebe go-ljufam", je odgovoril Teddy.
Kolonel Roosevelt je potem govoril o Wilsonu, češ, da je bil "preponosen, da bi se bojeval" ali "to proud to fight".
"A beži, beži, mi se nočemo bojevati, mi hočemo delati", ga je zavrnil nek delavec.
"Pa veste vi zakaj delate? — Zato, ker je vojna; — veste, vojna in je storila, da ni prinesla demokratična tarifa največje krize", je rekel nazaj Roosevelt.
" Toda, Teddy, ali ne veš, da nismo delali 1907 in 1908, ko si bil ti notri?" — mu je stavil nek delavec nadaljnje vprašanje.
"Prijatelj", je pričel Roosevelt nekoliko jezen, "jaz te nisem nikdar vprašal, da voli zame raditega, ker je bil moj namen napolniti ti tebi želodec. Jaz nočem imeti nobenega opravka z možem, ki mu je trebuh prej kot duša. Res je, da je bila dežela takrat, ko sem bil jaz predsednik, v blagostanju, toda za glasove sem prosil le patriote, ne pa moža kot si ti."
Kolonel ni pozabil, da bi bilo dobro, če drži kak govor. Spravil se je na Wilsonovo mehiško politiko. Pravil je koliko Amerikanecv je bilo ubitih, da Villa še ni vjet itd. itd. Potem je pričel še nekaj od Japoncev.
"Teddy, stoj, stoj, povej nam, ako nisi ti pustil japonskim otrokom sedeti poleg naših v šoli?"
"Ha", je odvrnil Roosevelt, — "jaz sem poslal mornarico okoli sveta, da sem tako protežiral vas pred Japonci."
Končno je omenil še "Lusitani-jo", češ, koliko Amerikanecv je bilo ubitih, rekel je, da je bilo tekom te vojne ubitih več Amerikanecv kot tekom cele španske vojne.
" Hej, Teddy, ali misliš, da more Hughes vstaviti vojno", ga je zopet nekdo narahulil.
"Jaz mislim, da ga ni moža, ki bi mogel vstaviti vojno, toda moje mnenje je, da je Hughes v stanju preprečiti nadaljnje prelivanje ameriške krvi", je odgovoril, narkar so ga pričeli pozdravljati s "three cheers for Teddy".
Nazadnje, ko so se ljudje in Teddy nekoliko pomirili, je še z vsakim segel v roko. Približal se mu je nek mož in mu rekel:
" Bog te živi, Teddy, toda vidi, da bom volil za Wilsona".
Roosevelt ga je nakaj časa gledal, potem se mu je zasmejal in dobro stisnil roko.
Zadnji, ki mu je segel v roko, — je bil šerif, — ki mu je pa povedal, da je Gallup naselbna prepepačev in da so se ravno prejšnji večer pošteno zbili.
Kaj se dela vse na račun štokrklje.
V Bronxu, New York, so zadnje tedne zasledovali pekega razpečevalca omamljivih sredstev.
Detektivu se ga je končno resposrečilo zaslediti. Mož je tekel in klical detektivu:
" Za božjo voljo, pusti me pri miru. Jaz sem oženjen mož in ako si ti oženjen, lahko razumeš, ako ti pravim, da je prišla štokrklja v moje hišo."
Detektiv je tekel za njim in rekel, da mu naj pokaže tisti zavoj, ki ga je nesel pod pazduho. Aretiral ga je in v zavoju pa našel za več kot \$50 kokaina, heroina in drugih takih snovi.
Ženska kandidira za governerja.
Socialisti v Idaho so pripoznali, da imajo ženske iste pravice na tej božji zemlji kot možki, vsled česar so imenovali Mrs. Annie E. Triplov iz Walstr, Idaho, za kandidatino za governersko mesto.
Kot pišejo razni listi je Mrs. Triplov dobra gospodinja, njena prva skrb je za dom in za družo, toda pri tem si je nadela tudi druge dolžnosti.
Ona je zadnja leta veliko študirala ter brala zlasti politično znanost. Ko je dobila obvestilo o nominaciji, je izjavila:
" Po mojem mnenju se mora peljati governersko administracijo tako kot nekaj velik dom, na istih principih in po istih načrtih. Administracija ne sme nikdar delati komu v prilogo, ker se ga boji."
Žepni tat je dobil "chance".
V Morisania sodniji so pred par dnevi oprotili nekega starca in baje nepoboljšivega žepnega tatu. Sodnika je tat prosil, da bi ga izpustil. Rekel je:
" Oddaj naprej bom na cesti vedno rokavice nosil. — Poiskal bom službo in pustil moje stare tovarise tam kjer so."
Sodnik mu je dal par lepih namukov in mu dal "chance" ali priložnost, da prične drugo življenje.

Žrtev nogometne igre.
V Pittsburghu je umrl Edwin Young, devetnajst let star, vsled ran, ki jih je dobil pri nogometni igri.
Železniški stražnik ubit.
V Sunbury-ju, Pa. je bil ubit William Rowe, stražnik na Pennsylvania železnici. Podrl ga je nek avtomobil, ki je hotel prehiteti vlak ravno, ko je Rowe zapiral ograjo.
Rad bi izvedel za naslov svojega očeta JOHNA GRDEN. Pred 8. meseci je bival na Davis, W. Va. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi javi, ali naj se pa sam oglasi. — John Grden, 1007 E. 66. St., Cleveland, Ohio. (25-27-10)
Kje je moj brat PETER MIHELIC? Doma je iz vasi Plešče na Hrvatskem. Pred 4. meseci sva bila skupaj v Pieken, W. Va., in potem je odšel v državo Michigan, pa mi ni pisal, kje se je nastanil. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, kje se nahaja, da mi naznani, ali naj se pa sam oglasi. — Rudolph Mihelič, 1364 E. 40. St., Cleveland, Ohio. (25-28-10)
NAŠI ZASTOPNIKI.
Uateri so pooblaščen pobirati naročila za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v našo stroko spadajoče posle.
Jenny Lind, Ark. in okolica: Mihalec.
San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin.
Denver, Colo.: Frank Stravec.
Leadville, Colo.: Jerry Jamnik.
Pueblo, Colo.: Peter Culig, Frank Janes in John Germ.
Salida, Colo. in okolica: Louis Costello.
Clinton, Ind.: Lambert Bolstar.
Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.
Woodward, Ia. in okolica: Luka Dobregar.
Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič.
Chicago, Ill.: Frank Jurjovec.
Deppue, Ill.: Dan Badovinac.
Joliet, Ill.: Frank Laurich, John Zastal in Frank Bamblich.
La Salle, Ill.: Mat. Komp.
Nokomis, Ill. in okolica: Math. Galdek.
So. Chicago, Ill.: Frank Černe Springfield, Ill.: Matija Barbarič.
Cherokee, Kans.: Frank Režanek.
Oglesby, Ill.: Matt. Hribernik.
Waukegan, Ill. in okolica: Fr. Pet. Čovšek in Math. Ogrin.
Columbus, Kans.: Joe Kufale.
Franklin, Kans.: Frank Leskovec.
Frontenac, Kans. in okolica: Frank Kern in Rok Firm.
Kansas City, Kans.: Peter Schneller.
Mineral, Kans.: John Stalc.
Ringo, Kans.: Mike Pencil.
Kittzmiller, Md. in okolica: Frank Adopivac.
Calumet, Mich. in okolica: Pave Šaltit, M. F. Koba in Martin Rade.
Manistique, Mich. in okolica: Frank Kotzian.
So. Range, Mich. in okolica: M. U. Likovih.
Chisholm, Minn.: E. Zgonc in Jakob Petrich.
Duluth, Minn.: Joseph Šharaban.
Ely, Minn. in okolica: Ivan Gouze.
Jos. J. Peshel in Louis M. Perušak.
Eveleth, Minn.: Jurij Kotza.
Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel.
Hibbing, Minn.: Ivan Pouše.
Kittiville, Minn. in okolica: Joe Adams.
Nashvauk, Minn.: Geo. Maurin.
New Duluth, Minn.: John Jerina.
Virginia, Minn.: Frank Horvatič.
St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.
Klein, Mont.: Gregor Zobec.
Great Falls, Mont.: Math. Ulrich.
Red Lodge, Mont.: Joseph Jeraj.
Roundup, Mont.: Tomaž Paulin.
Dawson, N. Mex.: Mike Krivec.
Gowanda, N. Y.: Karl Sterniš.
Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka.

S M R T!
Zakaj ne odložite nje dneva?
Boljari žive dolgo. Večkrat prekoračijo starost sto let. Njih naravni čaj jih varuje pred telesnim strupom ki naredi ljudi bolne in prepriča večjo starost. Boljari so močni. Njihove bistre oči, njihova rdeča lica in so prosti boleznim ali nervoznega glavobola, reumatizma, zaprtja in drugih boleznim, ki so vzroki narave. Tu v Ameriki jih je naš 150.000, ki rabijo Bolgarski Krvi Čaj in selaj ga priznajo za pravo toniko, ki dela kri telesno moških, žensk in otrok. Odpravi prehlad preko noči in ozdravi gripo ali pa pljučnico.
Petar Blažič, 2800 Chouteau Ave. St. Louis, Mo. je pisal sledeče pismo:
"Ze sem izgubil upanje, da bom kdaj ozdravil, toda zdaj odkar pijem Bolgarski Krvi Čaj se vsak dan bolj počutim, glavobol in nespanje, od katerih sem skoro tri leta trpel, je prešlo; prej nisem mogel jesti meso ali pa piti kako pijačo; zdaj pa lahko jem in pijem, kar mi je srce poželi."
Eno veliko škatljo Bolgarskega Krvega Čaja, ki traja pet mesecev, pošlje za \$1.00 kamorkoli, v Canada za \$1.12.
Marvel Products Co.
9 Marvel Bldg.
PITTSBURGH, PA.
Pripomba: Ako hočete pošiljatec osigurati, pošljite 10c. več.
Barberton, O. in okolica: Math. Franar in Louis Balant.
Bridgeport, O.: Frank Hočevar.
Collinwood, O.: Math. Slapnik.
Cleveland, Ohio: Frank Sakser, J. Marinčić, Chas. Karlinger, Jakob Besalik, John Prostor in Frank Meh.
Lorain, O. in okolica: J. Kumaš in Niles, Ohio: Frank Kogovšek.
Youngstown, O.: Ant. Kikelj.
Oregon City, Oreg.: M. Justin.
Allegheny, Pa.: M. Klerich.
Ambridge, Pa.: Frank Jakše.
Bessemer, Pa.: Louis Hribar.
Bridgeville, Pa.: Rudolf Peteršek.
Braddeock, Pa.: Ivan Germ.
Burdine, Pa. in okolica: John Demšar.
Canonsburg, Pa.: John Kokitč.
Cecil, O. in okolica: Mike Kočevar.
Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk in Vid Rovansk.
Claridge, Pa.: Anton Jerina.
Broughton, Pa. in okolica: A. Demšar.
Darragh, Pa.: Dragutin Slavčič.
Dunlo, Pa. in okolica: Joseph Sabor.
Export, Pa.: Frank Trebetz.
Forest City, Pa.: K. Zalar in Frank Leben in Math. Kamlin.
Farell, Pa.: Anton Valentinčič.
Greensburg, Pa. in okolica: Frank Novak.
Irvin, Pa. in okolica: Fr. Demšar.
Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc.
Luzerne, Pa. in okolica: Anton Osoinik.
Meadow Lands, Pa.: Georg Schults.
Moon Run, Pa.: Frank Maček.
Pittsburgh, Pa. in okolica: Z. Jakša, I. Podvasnik, I. Magister in U. R. Jakoblich.
South Bethlehem, Pa.: Jernej Koprivšek.
Steelton, Pa.: Anton Hren.
Unity Sta., Pa.: Joseph Škerit.
West Newton, Pa.: Josip Jovan.
Willock, Pa.: Fr. Seme in J. Petercel.
Tooele, Utah: Anton Pačič.
Winterquarters, Utah: L. Blažič.
Black Diamond, Wash.: G. J. Porenta.
Davis, W. Va. in okolica: J. Brostch.
Thomas, W. Va. in okolica: A. Korčan.
Kenosha, Wis.: Aleksander Pezdir.
Milwaukee, Wis.: Josip Trtnik in Aug. Callender.
Sheboygan, Wis.: Herontin Svetlin in Martin Kos in John Stampfel.
West Allis, Wis.: Frank Skok.
Rock Springs, Wyo.: A. Justin, Val. Štalich in Valentin Marcina.

Pozor rojaki!

Ravnokar je dotiskana velevažna in veleznanimiva slovenska knjiga:

SLOVENIJA VSTANI!

izpod peresa Dr. Nike Zupaniča.
Knjiga govori o sedanji nalogi in bodoči vsodi slovenskega naroda.
Pet tisoč izvodov je bilo poslanih našim vjetnikom v Rusijo, pet tisoč jih je na razpolago ameriškim Slovencecem.
Rojaki, sezite po najzanimivejši slovenski knjigi, ki je bila kdaj tiskana v Ameriki!
Stane samo 50 ct. in se dobi pri:

Dr. N. Zupaniču,
1369 E. 40 St.
Cleveland, Ohio.

Iz modernega sveta.

Roman. Spisal Fr. S. Finigar.

(Nadaljevanje.)

Tiho je zaškrpala kljuka v vratih. Peter se je dvignil na komolec, oči so se mu razširile, srce je vztrepetalo, kakor preplašena ptica.

Skozi vrata je prišla tiho, po prstih — Maretka. Od postelje je videl Peter, da se tresse njena roka, ki je zapirala vrata; čutil je vso moč premagovanja, da si je drznila priti do njega.

Ko je Maretka zagledala starico za pečko, ji je bilo lažje. "Dober večer!"

Marijeta pri peči je pogledala lapod sivih obrvi, njene zasopne grube so se dobrohotno nasmehale.

"Obto, Maretka! Prišla si ogledat Petra?" Nato se je starica zopet skijčila in zamajala kot mačica na peči, ki brez misli zadovoljno gode in želi samo miru.

"Misliš sem, da si me pozabila?" "Peter, kakšen si! — Ali te zelo boli?"

"No, še dosti lahko trpim. Tudi čeli se dobro. V par tednih bom zunan!"

"Hvala Bogu! Nikjer nisem mogla nič izvedeti o tebi. Nekateri so pravili, da ti nogo odčigajo, drugi so trdili, da gotovo umreš — ne veš, kako sem že jokala."

"Oj, ti dušica, nič se ne boj, ni sile, ne!"

"Saj sem tudi upala tako. Vedela sem dobro, da me nekateri nalahko dražijo. Toda strpeti nisem mogla, da se ne prepričam sama."

"In sicer, kaj je bovega? So mati zdravi?"

"Prav trdni so. Vse opravijo doma."

"Kaj pa v tovarni?" "Novega zdravniška imamo. Saj veš..."

Maretka je zardela ob tem stavku. Oči je povesila zmedena in se naglo ozrla po sobi, da bi skrila Petra, kar se je pojavilo tako očito na lieu.

Peter je zapazil, da je beseda "zdravnik" nanjo vplivala.

"Je lep fant, kaj ne?" "Ah, Peter!"

Maretka je tako bridko vzdihnila, da se je Peter z vso močjo sklonil višje, segel po njeni roki, s katero je dvigala predpasnik, da si zakrije oči, in ves razburjen vprašal:

"Maretka! Lepo te prosim, povej hitro, kaj je žujim? Kaj se je zgodilo? Ne taji mi!"

V Petru je stala strašna slutnja. Zapčela mu je nohte v mozgane, čutil je nemir, čutil je, kako mu vre kri v mozgane, in njegovo srce je prosilo na kolenih, naj ne bo ročica, kar mu škot strašen sun lega na dušo.

"Maretka! Povej!" "Peter, zdravnik je — hinavec!"

"Hinavec, hinavec — — — Maretka, ne razumem te. Hinavec — zakaj?"

"Peter, jaz pustim tovarno in grem za dekle na kinete. Nič več mi ni prebiti!"

Maretka je začela ihteti.

Peter pa je govoril napol šepetaje:

"Ne, ne greš, Maretka! Ti nisi za težko delo. Ti ostaneš — saj ti pomagam jaz; nič se ne boj! Saj kmalu vse mine — in vse bo drugace! Povej mi toraj, zakaj je hinavec novi zdravnik. Meni ugaja prav zelo!"

"Boljši je Seme; ta pokaže zlobnost kar naravnost, zdravnik je pa zvit lisjak!"

"Zakaj?"

"Seme mi je danes razmetal dva paketa žreblov in odtrgal 20 vinarjev. Zdravnik je to videl. Kasneje se je vrnil in mi dal krono — za mater — je rekel. Tudi pri ravnatelju bo prosil zame, je rekel. Ali tista Korta, že veš, tista je rekla, da me hoče le ujeti na krono. Zato sem jo vrgla proč — inje ne maram, rajši beručim!"

"Maretka, ne veruj tega! Korta je kača! O zdravniku tega ne morem verjeti!"

"Res ne verjameš?"

"Zares ne, Maretka!"

"Ti ne veš, kaj sem trpela. Kar zbežala bi bila!"

"Nič ne beži! Potrpi in bodi močna. Maretka, povem ti, da pride dan — strašen dan! — Zapujaj!"

Petru so se divje zasvetile oči, da je delke osuipnilo, ko je ujeno oko srečalo ta ogenj.

"Peter, Bog ne daj, da bi mu kaj prizadel! Lepo te prosim, ne ubijaj!"

Peter se je nasmehnil; le s silo je vrgel črno odejo na misli, ki jih ni smel in ni upal izdati Maretki.

"Ne ubijaj! — Meniš, da sem tak?"

"Saj vem, da nisi. — Lahko noč!"

Za pečko se je zdrnila starica, ko je Maretka zaprla vrata.

"Peter, moliva!"

"Le!"

"Češčen si, Marija... ik je za nas krvavi pot potil!"

Peter se je boril spočetka v molitvi, vpiral je oči v razpelo na steni — a počasi je to izginjalo. Ustnice so se mehnično gibale; v mladeniču se je dvigal sum in dvom. Vero je vdahnil svoji ljubljenci, vero v poštenost zdravnikovo, — toda njegova vera vanjo je trepetala kakor bilka na stepi — veter je žvižgal mimo nje in cvilil: Vsi so enaki — vsi so enaki! In na steni je videl namesto zbičanega, kronanega Odršenika — slovesno vstajenje, — in množice so se zbirale in dvigale pesti ter kričale:

"Zbudite se, vstanite!"

VI.

Egon Seme je hodil tistega jasnega večera ogrujen s havelokom po cesti, ki je vodila mimo paviljona, kjer je bilo kontrolorjevo stanovanje. Nebo je bilo prekrasno, zvezde so gorele tako nagosto, da je druga drugo mračila, in tako blizo so bile, da bi človek iskal debla, ki sega do neba, in potresel bi ga, pa bi se vslo kakor smežik izpod noba teh zlatih draguljev. Toda Seme ni bil mož, ki bi pod to praznično kupolo imel slovesne, visoke misli. Njegova domišljija je rila v lužo; rajši je gledal zlate zvezde v bližnjem umazanem tolmunu, kjer so v blatnem ledu mežale kakor pijane vešče. Pogosto se je tudi oziral na razsvetljena okna kontrolorjevega stanovanja, kjer je mimo gardin hodila vitka postava, kronana s mogočnimi črnimi lasmi in oblečena v elegantni matine. Seme je ob vsakem koraku pridržal korak, skozi nos so nergali glasoviti italijanske ljubavne pesmi, njegove oči so se pripile na okno, zenice so se mu širile in spodnja ustnica mu je lezla naprej. S silo se je moral odtrgati od okna. Vendar ni glave okrenil proč od svetlih lis v prvem nadstropju. Kakor strasten lovski tat je prežal na plen, da ga ubije vsaj z očmi, da vsaj njegove misli ugledajo srno pred nogami, katero hitro zadene in zbeži v najtemnejše senice, kjer se — tat — nemoten raduje ukradenega življenja.

Izza cipresnega grma se je nenkrat pojavila ženska postava, ogrujena z veliko ruto, ki ji je kakor ponošena čunja visela čez rame.

"Dober večer, milostni gospod oficir!"

Semenu je bilo silno všeč, če ga je kdo tako nazval, ker je bil izredno ponosen na to, da je nekdo rožljaj s sabljo po ulicah. Korta, Korta, zvihta ženska, je to dobro vedela. Globoko se mu je priklonila in ročno zasukala glavo na vilo strani, istočje, je-li vse varno, kakor propodena kača, ki se dvigne iz trave in gleda po sovražniku.

Seme je bil jezen, da ga je motila v njegovih fantazijah.

"Kaj hočeš? Marš! Poberi se!"

"Samo besedico, prosim, eno samo besedico! Kako me je zeblo, ker sem čakala tu na mrazu; pa za tebe vse potrpiam, Egonček!"

Seme se je ugriznil v ustnico. Udaril bi bil žensko, toda bil je njen rob — zaslužil se je sam.

"Kaj imaš? Hitro povej!"

"Kronico sem vam prinesla pokozat! Poglejte, novi zdravnik je začel posipati pot do Maretke s takim-le peskom!"

Pomnila je izpod rute raztrgan rokav in na dlani prav pred obrazom Semenovim se je posvetila krona.

"Kaj, kaj, povej! Kaj hočeš?"

"I no, nič, ali pa je podobno vam, gospod Egon, ki tudi zalezujete to gosposko maščico. Vrnili se je, ko ste jo vi ozmerjali, in ji dal krono. Pa jo je vrgla — hinavka, — jaz sem jo pa pobrala, dobra je. Hihih! Toraj, Egonček, pazi na ta kruhek, da ti ga zdravnik ne pojé izpred nosa!"

"Kaj mi mar! Beži!"

Seme se je obrnil in s komolcem odrazil korto ter upiral oči zopet na razsvetljena okna.

"Egon!" Korta ga je potegnila za havelok. "Egon, še ti mi daj eno krono. Baš dve rabim."

"Kača, ubijem te, če ne greš! Izgubi se!"

Prince Albert se prodaja po vrednosti.

Ker smo pravilno sodili, da kadilci dajo raje prednost kakovosti kot pa premijam ali kuponom, dokazuje priznanje, ki ga je dobil Prince Albert tobak za pipo ali cigarete po celem civiliziranem svetu!

Niti narodne ali državne omejitve rabiti premije ali kupone ne morejo zabraniti prodajo Prince Albert!

PRINCE ALBERT

the national joy smoke

je tobak izbrane kakovosti — in narejen po patentovanem načinu, ki odstrani pečenje ali ščegetanje! Vselo je tri leta in premoženje, predno smo zamogli izpolniti ta način in danes lahko vsakdo, ki želi kaditi pipo ali vijti cigarete to stori brez premisleka, ne osiraje se, kako občutljiv je njegov jezik ali vrat!

Vaš okus in zadovoljnost sta nam dokaz, da je kakovost bolj zahtevana kot pa kuponi ali premije.

R. J. REYNOLDS TOBACCO COMPANY Winston-Salem, N. C.

Na zadnji strani te rdeče skatljice boste čitali: "Process Patented July 30th, 1907."

Povsod lahko kupite Prince Albert, kjer prodajajo tobak v rdečih skatljicah po 10c; ali pa v pripravljivih posodah po en ali pol funta, ki imajo na vrhu izvlačilec z gobico, ki brani tobak vedno v dobrem stanju.

Seme je sihal skozi zobe in zamahnil z roko. Korta se ga ni bala. Prihulila se je, njene oči so se bliskale v temni, kakor mačku, ki drži v krempljih ujeto miško.

"Hihih! 'Golobček moj, srček moj' — enkrat tako, potem pa 'Ubijem te!' Egonček, kronco — če no, bo jutri skandal v tovarni, da te bo psa sram!"

Seme je segel v žep po krono, ki je izginila v iztegnjeni roki z raztrganim rokavom. Pest se je zaprla, nadzornik je zaškrtil z zobmi, Korta pa jo že izginila v noč, kakor žil duh. Seme je puhel za njo grozne kletve. Toda ni videl, kako se je na ovinku pridružila črni senci še druga, večja in krepkejša, in sta te dve senci zavili v bližnjo beznico, kjer sta umazani kroni ob smrdljivih pijačih praznovahil bedne orgije.

Nadzornik je bil v tem trenutku razkačen in nesrečen. Začutil je, kako železno je obvezan in zvezan na vseh koncih in krajih s konopeci, ki so tako grdi. V obraz je čutil udarce bičev, ki jih je sam sebi spletel s svojim življenjem. V njem je vstajal s silno pezo obložen boljši človek, ki je toliko časa že spal, ves zakidan in zametan z blatom. Nocoj se je zganilo prav daleč nekje v pozabljenem dnu sreča. In to vstajenje, to vzdihanje pod silno težo preteklega življenja, je bilo Egonu strašno. Zazlel si je sablje, da bi udaril v ta zamotani voz in z enim mahom vse presekal, razdeljal in potem pa začel snovati lepši snutek v plaših svojih dni.

Ali to je bil le mučen vzdihljaj; gora se tresse ob potresu, toda ne premakne se zlepa.

Korti je rekel sicer: Kar mi mir! Bilo mu je pa vendar silno do tega, da bi bil on edini zmagovalec vselej in povsod.

"Kake oče ima ta sluga! Enkrat je videl — pa že zasleduje. Da, celo kontrolorka je že trikrat govorila o njem. Čakaj me, ti ženska tam gori za gardinami! Še dolgočasovala boš!"

Seme se je maščevalno ozrl na okna, zapel havelok in pospešil korake proti mestu.

"Nocoj ga dobim v mestu, napojim ga — in vino veritas — pa bo vse načrte in vso črno dušo izklepetal predne na polito mizo. Haha — ti doktore me še ne poznaš!"

Nu ovinku je gorela v znamenju pred Razpelom rdeča luč. Seme je hitel mimo, obrnil se proč in prižgal cigareto — — —

VII.

Dr. Sluga je študiral v kavarni iz "Presse" novo ministertvo.

"Sluga, sluga sem!"

Za obe rami sta ga prijeli dve čvrsti roki, čez njegovo glavo se je sklonila velikanska postava in zdravnik Sluga je zagledal pred nosom dolgo povesevne brke.

"Časnik je vrgel na mizo, hitro se je okrenil in pozdrvil starega znanca z Dunaja.

"Oho, Lukež, da si mi zdravil!"

Selaci pristav Lukež Pravnec je

odlagal velikansko sukunjo in jo natikal na obehalnik. Bil je slok kakor grabljišče in suh kot pole-no. Roke so zvonile ob njem, kadar je hodil, in segale so, kot lopate široke, skoro dokolen. Lase je nosil dolge in razkustrate. Lice je bilo suho, koščeno, pa zdrave, trdne barve. Izpod nosa so mu viseli dolgi brki. Oči je pa imel rjave in dobrohotne, da ga je bil človek vesel, kadar je pogledal vanje.

"Sedi, prijatelj!"

"Bral sem, da si dobil službo v tovarni. Parkrat sem te že hotel priti pogledat. Ali je tako od zlonka daleč tista tovarna!"

"Pol ure, kaj če to!"

"Dovolj! Saj nisem več na Dunaju, da bi hodil v Prater zijala prodajati in si s tem lakoto tolažit. Ljuba duša, mi smo komad!"

"Kaj delaš vendar?"

"Kaj delam? — Sopena, da se ne zadušim, to je poglavitna reč. V pisarni pa toliko gibljem, da dan mine. Pravijo, da ga na blagoslovljeno ne pokopljejo, kdor se v cesarski službi prevzdigne!"

"Vedno še stari Lukež! A propos — se kaj ženiš?"

"Jaz? Gotovo bi se že bil, pa je v našem mestu prevčte tega blaga. Viditi, to je tako: Sedaj ogledam eno in si pravim: Fant, tale bo zate. Drugi dan naletim na drugo, tretji dan na tretjo, ki mi bolj ugaja. Potem grem domov in nazadnje na vse pozabim in tako čedalje bolj spoznavam, da sem in ostanem star fant. Toda ti — ehe, ti se boš pa usedel tu — brzokone še tam v tovarni. Direktorjeva Pavla, ta bo zate!"

"No, no, misliš, da me vsako moderno dekle spravi iz ravnotežja?"

"Aha, ti jo že poznaš! Moderna pa je, tako moderna, rečemo, kakor naši pisatelji, ki toliko časa frle z najlepšimi besedami krog votlega soda, da si nazadnje pijan, pa sam ne veš, od česa. To so kralji sugestije! In to je danes vendar moderno!"

"In Pavla ti menda vendar ni še nič sugerirala?"

"Ne? Poslušaj! Naša čitalnica je priredila ples. Kot pošten narodnjak moram na veselico. Toraj sem šel, in ker je bilo plesalec malo, sem se seveda žrtvoval za domovino in plesal — plesal s Pavlo. Ženska — čedna, tanka, boka in visoka, pleše ti, da ne veš, ali imaš gospe pero v roki in žnjim pišes po parketu, ali plesal

ko. Dobro. Plešem, plešem in gledam v tiste napol odprte oči tako dolgo, da sem nazadnje sam začel zreti takisto in tako sem hodil, vračajoč se s plesa, v zgodnjem jutru proti domu. Bum! — pa sem se zaletel v telegrafni drog, da sem vse zvezde zagledal. To me je zdrnilo in preganlo sugestijo. Ergo — quod erat demonstrandum — moderna ženska to."

"Dovtipnež! Če bi te v precep ujel, še ne boš govoril resno. Toda sedaj mi govori odkrito: Ti poznaš ljudi iz tovarne, ker že precej dolgo bivaš v tem mestu. Kaj sodiš o nadzorniku Semenu?"

"Seme? Seme je poba, s katerim ne smeš drugače govoriti, kakor da je vsaka beseda klofuta. To je zanj!"

"In kontrolor Butalič?"

"Nomen — omen! Zaletelovič!"

"In ravnatelj?"

"Ravnatelj — sicer nič!"

"Ljudje, delavci so silno zanamarnjeni, sirovi, tlačeni. Tu se bom lotil. To ni nič!"

"Tako, ti misliš svet popravljati?"

"To vem menda, ne?"

"Ne veš, ne! Moj princip je ta: Popravljen svet je — obujena sukunja. Na zunan je nekoliko lepša — trdnjša, več vredna pa ni — in pa narobe je. Tak je svet — kot ga popravljajo. Obrnejo ga, zdi se jim lepši — tega pa ne vedo, da ni boljši in trdnjši — da je samo narobe."

"Potentakem vsi socialni pokreti nimajo nič pomena! Beri, študiraj, glej z odprtimi očmi! Vse se giblje, prihodnja doba je ljudska doba. In izobraženci so poklicani, da pomagajo."

(Dalje prihodnja.)

OSEBNA VEST.

V ponedeljek je odpotoval iz naše naselbine Mr. Karl Adamič, glavni knjigovodja svetovnoznana K. Fisherjeve trdnice, v Denver, Colo. Zdravnik mi je predpisal promeno klime. Čislancemu rojaku želimo srečno potovanje in da se kmalu zopet vrne v našo greaternewyorskno slovensko naselbino zdrav in čil!

Zadnja novost.

Vsakovrste iganje, brinjec, slivovec, tropinovec itd., kakor tudi razne likerje, naredi lahko vsak brez vsake priprave, brez trhanja s svojimi izvlečki. Postijam 6 steklenice za \$1.00 in iz vsake steklenice si lahko naredite en celi kvart bolj zdrave, tistejše, boljše in več kot polovico cenejše pijače, kot jo pa sedaj kupujete pri salonerjih.

F. P. Barton piše: "Nesmanim vam, da sem prejel od vas izvlečke za delati pijače. Lepo se vam zahvalim in vam potrjujem, da je res tako blago kakor ste vi pisali. Pošljite še itd." Tako in enakih pisem, dobim vsaki dan, kar je jasno, da je blago v resnici hvalno vredno. Pišite na:

Z. JAKSHE Box 306 North Diamond Station, PITTSBURGH, PA.

MODERNO UREJENA TISKARNA GLAS NARODA

VSAKOVRSNE TISKOVINE IZVRŠUJE PO NIZKIH CENAH.

DELO OKUSNO.

IZVRŠUJE PREVODE DRUGE JEZIKE.

UNIJSKO ORGANIZIRAN

POSEBNOST SO:

DRUŠTVENA PRAVILA, OKROŽNICE — PAMFLETE, CENIKI I. T. D.

VSA NAROČILA POŠLJITE NAJ

Slovenic Publishing Co.

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

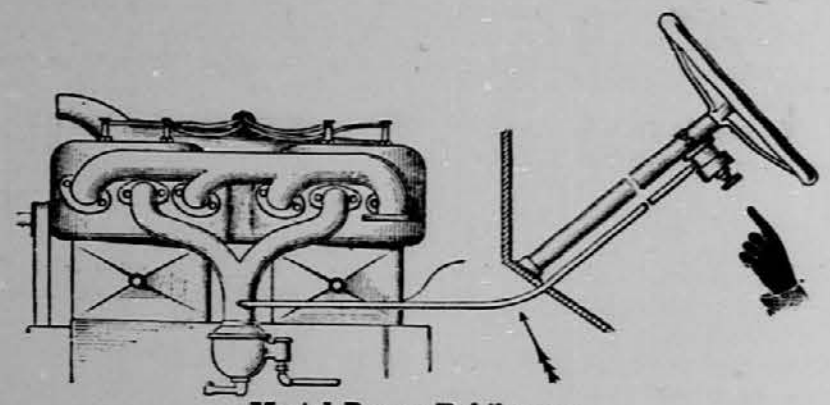
Rada bi izvedela za naslov svojega brata DAVORINA LINDIČ. Leta 1912 je dospel v Ameriko in njegov zadnji naslov je bil: 451 Beech St., Pittsburgh, Pa. Če kdo izmed rojakov ve za njegovo naslov, naj ga mi naznani, ali naj se pa sam javi svoji sestri: Louise Baum, 2286 St. Lawrence Boulevard, Montreal, Canada. (25-27-10)

REŠIMO SLOVENSKI NAROD LAKOTE!

Iščem svojega brata JOSIPA MIHLEČ. Doma je iz vasi Sodevce, fara Stari trg pri Kočevju. V Zedinjenih državah že biva kakih pet let in dve leti že ne vem, kje se nahaja. Preje je bival v Ely, Minn., in potem na Calumetu, Mich. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, kje se nahaja, da mi naznani, ali naj se pa sam oglasi svoji sestri: Mary Kavše, c/o Frigel, 209-14 St., Brooklyn, New York. (25-31-10)

Izum našega rojaka Henry P. Mertel

Zdelej vidite aparat, s katerim se prihrani do 35% na gasolinu, zboljša se slab motor in povspehi hitrost.

Mertel Power Exhilarator.

Pritrdi se ga lahko na vsako karo, katero goni motor na gasolin in je lep okras za vsako karo.

MERTEL POWER EXHILATOR je aparat, ki se nikdar ne po kvari in deluje pri slabem in lepem vremenu vedno enako; torej prekos vse dosedanje izume te vrste. Z njim se prihrani do 35% pri računih za gasolin in motor trpi veliko manj ter ne postane prevroč. Glavno je pa to, da v hrib moč podvoji in prepreči, da bi se kara v klanec zaustavila.

Rojaki, ki imate svojo karo, naročite si en aparat za poskušnjo in prepričali se bodele sami, da je res. Vsakemu, ki ne bo zadovoljen, povrnen denar v temu enega tedna.

Cena poniklanemu EXHILATORJU je \$10.50 in mesingastem pa \$10.00. Razprodajalci dobe popust. Pišite na:

HENRY P. MERTEL, 215 Secaucus Rd., Homestead P. O. North Bergen, N. J.

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav, Velikost je 21 pri 28 palcih.

CENA 15 CENTOV.

Zadaj je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d. V zalogi imamo tudi

STENSKO MAPO CELE EVROPE \$1.50

VELIKO STENSKO MAPO, NA ENI STRANI ZJEDINJENE DRŽAVE IN NA DRUGI PA CELI SVET, CENA \$1.50.

ZEMLJEVID PRIMORSKE, KRANJSKE IN DALMACIJE Z MEJO AVSTRO-OGRSKE Z ITALIJO. — CENA JE 15 CENTOV.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonijjskih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

CENA SAMO 25 CENTOV.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

I. I. Kraszewski

UMIRAJOČI.

ZGODOVINSKI ROMAN.

(Za "Glas Naroda" priredil J. T.)

19

(Nadaljevanje).

— Dragi prijatelj — je pristavil — pri Bogu te rotim, povej mi in pojasni mi, kaj več o teh ljudeh?

— Zakaj pa pravzaprav gre! — je vprašal Zaremba. — Vsem je znano, da niso knezi Branski na posebno dobrem stališču. — Nadalje je tudi vsem znano, da je imel knez Robert razmerje z groficom Natalijo. — Toda rodbina Branskih je imenitna, plemenita družina. Knez Robert je mlad mož, ki ni plemenit samo po rodu, pač pa tudi po sreči.

— Še več. — Knezi so baje brez vsakega premoženja. — O tem ti ne morem ničesar natančnejšega pojasniti. — Rad bi pa vedel, kdo ima še danes denar?

— Ali morda poznaš advokata Pijatkijeviča? Gospod Avrel Zaremba je to ime parkrat ponovil, potem je pač listati po debelem naslovniku.

— Ne vrjame, da bi bil v Varšavi kak advokat tega imena — je rekel slednjič.

— Advokat mi je povedal, da ga vsakdo pozna. — Če je tako rekel, je lagal.

Moščinski mu je vse povedal, kar se je zgodilo. — Zaremba je odkimal v glavo in poslušal.

— Prav po pravici ti povem, prijatelj, da tukaj zadaj nekaj tiči. Ta človek si je nadel izmišljeno ime in pod tem imenom slepari.

— Kaj pa praviš o onem prizoru, ki se je zgodil v gledališču? — Žalostno je žalostno. — Posebno zastran grofice Natalije, katero božujem. — Toda knez Robert ni ničesar zakrivil.

— Meni se pa zdi, da je ta človek malo preveč blaziran in da ni odkritičen.

— Ne, prijatelj, motiš se. — Ni tako. — Grofica Natalija je bila njegova prva in zadnja ljubezen — Mlad je bil, zaljubljen se je, dvo-bojeval se je in zbolel. — Ali moreš misliti kaj bolj naravnega? — Zdaj je njegove sreče prosto. — Zdaj lahko ljubi in lahko postane najboljši zakonski mož.

— Toda knezi Branski so brez premoženja.

— To mi ni natančno znano. — Morda je res, morda ni. — Toda o vsem se lahko informiram. — Roberta že dolgo časa poznam. — Precej se je izpremenil, toda njegovo sreče je še vedno isto, on je še vedno značaj, kakršnega je treba iskati.

Moščinski se je zamislil.

— Torej ti res ne poznaš pana Pijatkijeviča? — je vprašal slednjič.

— Takega človeka, kot si mi ga ti opisal, ni v Varšavi. — Pona-vadi se advokati ne vozijo v kočijah ampak hodijo peš. — Vsak človek ve, da bo imela tvoja hči precejšnjo doto. — To je sama nevoščljivost, to je sama zavistnost.

— Svetuj mi prijatelj, kaj naj storim? — Ničesar, prav ničesar. — Ne glej, česar ne boš videti. — Svoji hčeri ne smeš ničesar povedati. — Le name se zanesi. — Že jutri zjutraj bom prišel k tebi in ti bom prinesel novice, kolikor jih boš hotel.

Te besede so Moščinskija nekoliko pomirile. — Ko se je vrnil domov, mu je služabnik naznanil, da kneza Roberta ne bo h kosilu.

XV.

V Bransku je bilo kot ponavadi. — Vsi so ugibali, kdaj bo poroka, kakšne slavnosti se bodo vršile pri tej priliki, kdo bo drug, kdo bo družica itd.

General Hugon je hodil vesel naokoli, stari knez je bil pa napol jezen, napol žalosten, ker mu ni sin Robert čisto nič pisal iz Varšave. Nekega dne so se vrata generalovega stanovanja sunkoma odprla in vstopil je Gozdowski blede kot smrt in tresoč se po vsem telesu. General ga je jezno pogledal in zarezal nanj:

— Ali gori? — Strela božja? — Ali se tako pride k meni? — O, gospod general... o, moj Bog, če bi vsaj gorelo...

— Kaj se je pa zgodilo? — Govori... prokletu...

— Ne vem, kaj se je zgodilo. — Vem samo to, da hočejo imeti vsi upniki izplačan denar v najkrajšem času. — Za nobeno stvar se nisimo brigali, živeli smo v miru, naenkrat pa pride cel kup terjatev.

— To je jasno — je odvrnil general smeje. — Ljudje vedo, da se bo knez Robert poročil. — Vsak hoče priti do svojega.

— Toda pomislite, nekaj dolgovi je treba plačati v najkrajšem času.

— Vi ste pa res kratkovidni. — Kakorhitro se poroči knez Robert, bomo lahko vse plačali. — Za božjo voljo, vas prosim, ne povejte tega gospodu bratu. — On bi se preveč prestrašil.

— Toda kaj naj storim? — Kaj naj storim? — je jecal Gozdowski.

— Ničesar. — Molčati je treba in čakati. — Knez Robert se bo gotovo poročil in prinesel veliko denarja.

— Toda dovolite, gospod general. — Ako ve grof, na kakem finančnem stanu so Branski?

— Mu bomo že povedali, da potrebujemo par stotisoč goldinarjev. — To zadevo bom jaz prevzel. — Pojasnil bom tako, da ne bo ničesar slutil.

Toda Gozdowskija niso te besede pomirile.

— Torej mislite, gospod general, da nam ne preti nobena nevarnost?

— Ne, niti najmanjša nevarnost. — Kdo nas pa terja?

— Vsi! — Vsi! — je vzkliknil Gozdowski. — Sam ne vem, kaj je padlo tem ljudem v glavo. — Meni se zdi, da so naši upniki v nekaki zvezi. — To je rop! — To je tatvina! — Če bi bila dva ali trije! — Toda vsi! Vsi!

— Vsi? — je ponovil general. — Nič zato.

— Toda termini so že potekli, v blagajni pa ni nobenega solda.

— Kako je pa to mogoče? — Kako je mogoče, da smo brez denarja?

Gozdowski ga je začuden pogledal, general je pa z nekim posebnim naglasom nadaljeval:

— Meni se zdi, da ste vi celo zadevo zamemarili. — Tako posestvo, pa prazna blagajna. — Zdi se mi, da je to vaša krivda.

— Gospod general, zdi se mi, da se šalite. — Prosim vas, primerjajte samo izdatke in dohodek. — Gospodu knezu Norbertu plačamo vsako leto dvajsettisoč goldinarjev, k temu pridejo še davki, obresti, razni drugi stroški. Jaz skrbim, kolikor morem.

— Nikar mi ne pripovedujte — je odvrnil general z malo mirnejšim glasom. — To je res. — Toda posestvo je velikansko in bi moralo vseeno nekaj nesti. — Prepričan sem, da ste ga precej zamemarili.

— Gospod general!

General je namršil čelo.

— Gospod general, ničesar drugega nam ne preostaja kot poslati k grofu Moščinskemu posebnega sluga in ga prositi za par stotisoč goldinarjev. — Če se to ne zgodi, bo posestvo na dražbi prodano.

— Zakaj se pa ne posvetujete s kakim odvetnikom?
— Nič ne pomaga. — Ni ena stvar na svetu nas ne more izvleči iz stiske.
— Kako je pa vendar prišlo tako daleč? — To je vaša krivda! — je zarenčal general.
— Gospod general, ali se ne spominjate več, da sem va svečkrat svaril? — Toda moja svarila so naletela vedno na gluha ušesa!
— Jaz vam pa niti zdaj ne vrjame. — To je vse prazen strah. Prepričani bodite, da bi stopila cela dežela na noge, če bi si predznil kdo ztrgati nam posestvo. — Jaz vam rečem, da se to ne more zgoditi.
— Torej mi ničesar drugega ne preostaja kot izročiti vse gospodarstvo v vaše roke.
— To je pa res lepo. — Vi ste skuhalo godljo, zdaj naj bi jo pa mi jedli.
— Bom pa poslal sluga k knezu Robertu — je vzkliknil Gozdowski in se prijel zg alavo.
— Samo poskusite! — je zakričal general. — Še tega bi še manjkalo.
— Toda na vsak način moram nekaj ukreniti. General se je začel izprehajati po sobi.
— Potrpeti je treba. — Počakati! — Grof ima dovolj denarja.
— Toda grof...
(Dalje prihodnjič).

Dr. LORENZ,
Specialist moških bolezni.

Jas sem odlin hrvaško govoreči specialist moških bolezni v Pittsburghu, Pa.
DR. LORENZ,
644 Penn. Av. II. nadst. na ulici.
Uradne ure: dneвно od 9. do polnočne do 8. ure svečer. V petkih od 9. dopolne do 2. popoldne. Nedelje od 10. dop. do 2. popol.

Dr. KOLER,
638 Penn. Ave., Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najstarejši zdravnik v Pittsburghu, ki ima 18letno prakso v zdravstvu. Sifilis ali zastupljenje krvi zdravi s glasovitim 606, ki ga je izumel dr. prof. Ehrlich. Če imate mozolje ali mehurčke po telesu, v grlu izpadanje las, bolečine v kosteh, pridite in izišite vam bo kri. Ne čakajte, ker ta bolezen se ne leze, izgubo semena nenaravnim potom, zdravim v par dneh, kapavac ali triper in tudi vse druge posledice, ki nastanejo radi izrabljivanja samega sebe. Eufenje cevi, ki vodi iz mehurja odpravim v kratkem času. Hidrocelo ali kilo odpravim v 30 urah in sicer brez operacije. Bolezni mehurja, ki povzročijo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri spuščanju vode, odpravim s gotovostjo. Reumatizam, trganje, bolečine, otekline, srbečo, škrofo in druge kožne bolezni, ki nastanejo vled nečiste krvi odpravim v kratkem času in ni potrebno ležati!

Za slovenske reveže v stari domovini.

Farrell, Pa. — Za reveže v stari domovini se je nabralo duc 14. t. m. pri rojaku Antonu Bičku ob priliki blagoslovljenja njegovega novega doma \$2.00. Denar je naložen na banki; skupaj imamo nabranega \$48.00. Vsem, ki so kaj pomagali, hvala. Živeli! — Frank J. Kramar, blagajnik, Box 73, Farrell, Pa.

Rad bi zvedel za naslov svojih dveh prijateljev FRANKA KOVAČ in FRANKA ČESNIK, podomače Brivce iz Palčaja pri St. Petru na Notranjem. Prosim, da se mi javita, ali če kd izmed rojakov ve za nju naslov, da mi blagovito naznaniti za kar bom zelo hvaležen. — Alois Rutar, Box 670, Kane, Pa 23-25-10)

Brezplačen nasvet in pouč priseljencem.

"THE BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION" v državo New York varuje priseljence ter jim pomaga, če so bili sleparjeni, oropani ali če so s njimi slabo ravnali.
Brezplačna navodila in pouč, naturalizacijskih zadevah — kakostati državljan Zdrženih držav, kjer so oglašiti za državljanke listine.
Sorođniki naj bi čakali dovolje priseljence na Ellis Island ali pri Barge Office.
Oglasite se ali pišite.
STATE DEPARTMENT OF LABOR.
BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION.
Newyorkski urad:
230, 5th Ave., Room 2012.
Odprto vsak dan od devetih do polnočne do petih popoldne in od sredah od osme do devete ure svečer.
Urad v Buffalo: 704, D. S. Morgan Building. Odprto vsak dan od devetih dopoldne do petih popoldne in od sredah od sedme do devete ure svečer.

© Izvrstno domače vino. ©

Vsem mojim stari odjemalcem in prijateljem naznanjam, da sem nakupil veliko slatnega grozdja ter imam v zalogi samo naravna, domača vina.
Prodajam ga doma po eno galono ali več, ter ga tudi pošiljam na vse strani Zedinjenih držav ne manj kot 15 galon.
Pošiljam denarje v stare domovine s posredovanjem znane bančne trditke F. Sakser, New York, in sprejemam naročnine lista "Glas Naroda". Izdelujem pooblastila in vse druge notarske listine.
Svoji k svajim!
FRANK JURJOVEC
1201 W. 23rd St., Chicago, Ill.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

Rad bi zvedel za naslov JOHNA MUZGA. Pred tremi leti sva bila skupaj v Seattle, Wash., in od takrat pa ne vem, kje se nahaja. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi javi, ali naj se pa sam oglasi na naslov: V. Klasnek, Box 131, Bonita, Mich. (24-26-10)

Rad bi zvedel za naslov JOHNA KANDARE, doma iz Dan, nadalje za JOHNA SUSMAN, JOSIPA POŽAR in drugih prijateljev, ki smo skupaj delali v Brookwayville, Pa. Jaz nimam od nobenega naslov. — John Sterle, 6215 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. (24-25-10)

HARMONIKE
vodiš kakršnekoli vrste izdelujem in popravilam po najnižjih cenah, a de o trpečno in zanesljivo. V popravu zanesljivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravu zanesem ksanjake kakor vse druge harmonike ter računam po delu ka torine kdo zahteva bres nadaljnih prafanj!
JOHN WENZEL,
1917 East 64th St., Cleveland, Ohio.

HIŠE NA PRODAJ

ove na lahka odplačila, kakor tudi prazne lote in farme.
Zavarovanje proti ognju.
JOHN ZULICH,
1165 Norwood Rd., Cleveland, Ohio

NAZNANILO.

Iz urada društva sv. Franciška Seraf. šte. 46 K. S. K. J. v New Yorku se naznanja, da je društvo sklenilo, da priredi, kakor vsako leto, tudi letos svoj

DRUŽINSKI VEČER
dne 31. decembra (Silvestrovo) v dobro znani Schützen Hall št. 12 St. Mark's Place (8. ulica), ned 2. in 3. Ave. v New Yorku. Kako se bo veselica vršila, se bo poročalo pozneje; za sedaj se le obvesti vsa društva, da upoštevajo, da ima naše društvo zabavo na Silvestrov večer kakor običajno vsako leto.
24-26-10) A. Pavli, tajnik.

— No, ali tudi ti čutiš kake posledice vojne?
— Ne, hvala Bogu. — Pred vojno nisem imel veliko biznesa, zdaj ga imam pa ravno toliko — hvala Bogu.

Oenarne pošiljatve za ujetnike v Rusiji in Italiji.

Lahko se pošlje denar sorođnikom, prijateljem in znancom, kateri se nahajajo v ujetništvu v Rusiji ali Italiji. Potrebno je, kadar se nam denar pošlje, da se priloži tudi ujetnikova dopisnica ali pismo in se nam tako omogoči pravilno sestaviti naslov.
Ako nameravate poslati denar ujetniku, pošljite ga takoj, ko sprejmete njegov n-slov, kar ako bi odlašali, bi se lahko dogodilo, da bi ga ne našli več na istem mestu in mu ne mogli vročiti denarja.
TVRDKA FRANK SAKSER,
82 Cortlandt St., New York, N. Y

IŠČE SE ČRKOSTAVEC,
ki je sposoben delati v tiskarni, v kateri se zлага in tiska "dnevnik. Vse ponudbe pošljite na naslov: "Hrvatska Zastava", 1046 W. 18. St., Chicago, Ill. (20-26-10)

Rad bi zvedel za naslov JOHNA KANDARE, doma iz Dan, nadalje za JOHNA SUSMAN, JOSIPA POŽAR in drugih prijateljev, ki smo skupaj delali v Brookwayville, Pa. Jaz nimam od nobenega naslov. — John Sterle, 6215 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. (24-25-10)

Rad bi zvedel za naslov JOHNA MUZGA. Pred tremi leti sva bila skupaj v Seattle, Wash., in od takrat pa ne vem, kje se nahaja. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi javi, ali naj se pa sam oglasi na naslov: V. Klasnek, Box 131, Bonita, Mich. (24-26-10)

Rad bi zvedel za naslov JOHNA KANDARE, doma iz Dan, nadalje za JOHNA SUSMAN, JOSIPA POŽAR in drugih prijateljev, ki smo skupaj delali v Brookwayville, Pa. Jaz nimam od nobenega naslov. — John Sterle, 6215 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. (24-25-10)

Rad bi zvedel za naslov JOHNA MUZGA. Pred tremi leti sva bila skupaj v Seattle, Wash., in od takrat pa ne vem, kje se nahaja. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi javi, ali naj se pa sam oglasi na naslov: V. Klasnek, Box 131, Bonita, Mich. (24-26-10)

Rad bi zvedel za naslov JOHNA KANDARE, doma iz Dan, nadalje za JOHNA SUSMAN, JOSIPA POŽAR in drugih prijateljev, ki smo skupaj delali v Brookwayville, Pa. Jaz nimam od nobenega naslov. — John Sterle, 6215 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. (24-25-10)

Rad bi zvedel za naslov JOHNA MUZGA. Pred tremi leti sva bila skupaj v Seattle, Wash., in od takrat pa ne vem, kje se nahaja. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi javi, ali naj se pa sam oglasi na naslov: V. Klasnek, Box 131, Bonita, Mich. (24-26-10)

Moja osebna poslanica nade.

Zelim, da me pozna vsaki mož in vsaka žena v tej deželi, katera trpi za boleznimi. Zelim, da me poznajo vsi kot prijatelja — da vedo kdo sem jaz kaj sem stonil v preteklosti in kaj delam sedaj. Moje srce vam lahko spoštuje, da sem ostil v medicinski praksi, katero vidim že dolgo vrsto let; moj lasje so danes sive, belji po dolgih letih trudiranja, raziskavanja in dela. Sirkno sem prevzeli in analiziral vse tiste stare, kromične in gluhobe vrominjene bolezni, ki so tako težko zdravijo in o katerih ima mnogo drugih zdravnikov le površno znanje. Zelim, da mi vsak bolan mož in vsaka bolna žena svojo svojo težko in težko, v nekem času dal polna zaupanje, ker zelim, da oem z vsakim dober prijatelj. Pišite po brezplačno knjižico, katero vam pošljim, in čim prej pošljite svojo poslanico nade.
J. Russell Price

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Cenjenim rojakom v Pensylvaniji naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik

Mr. Janko Pleško,
ki je pooblaščen sprejemati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati zadevna potrdila. — Upati je, da mu bodo bli rojaki v vseh okrah na roko.

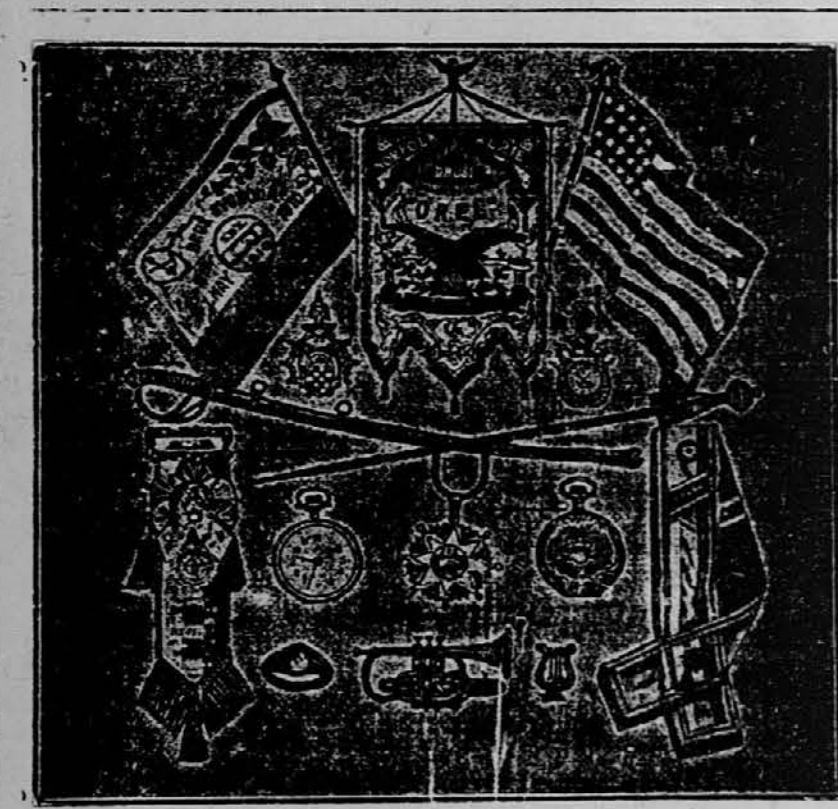
Uredništvo.
DARUJTE PAR CENTOV SLOVENSKIM TRPINOM V STARI DOMOVINI!

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.
Cenjenim rojakom v Clevelandu, Ohio, in okolici naznanjam, da sem prevzel grocersko obrt od Feliksa Zorca na 1316 E. 55. St. Se priporočam vsem stari odjemalcem; upam, da bom postregel, kolikor bo v moji moči, in se priporočam za obilen obisk.
LUDVIK MANDEL,
1316 E. 55. St., Cleveland, Ohio.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Cenjenim rojakom naznanjam, da krijem in popravilam vsakovrstne strehe in izdelujem tudi vsakovrstna kleparska dela ter izdelujem stvari iz bakra, kot kotla za kuhati žganje ter jih razpošiljam na vse kraje po Zedinjenih državah. Vsako delo je jamčeno. Priporočam se za obilo naročil.
I. A. Janežič
6525 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

IVAN PAJK & CO., Conemaugh, Pa., Box 323.

Kadar je kako društvo namenjeno kupiti bandere, zastave, regalice, godbene instrumente, kape itd., ali pa kadar potrebujete uro, verižico, privevke, prtane itd., ne kupite prej niktur, da tudi nas za cene vprašate. Uprisanje Vas stane le 2c. pa si bodele prirahnil dolarje. Cenke, več vrat pošiljamo brezplačno. Pišite ponj.
IVAN PAJK & CO., Conemaugh, Pa., Box 323.

ŽELODČNE BOLEZNI

okorela jetra, žolčnica, zapeka, zlata žila, revmatizam, katar, naduha in funkcionalne bolezni srca se lahko vspešno zdravijo privatno na domu in z majhnimi stroški.
Želimo tudi, da se seznanite z našim vspešnim načinom zdravljenja na domu takih bolezni kakor so sifilis, nečista kri, kožne bolezni, kapavica, živčna slabost, moška nemoč, semenotok, slabost možganov, kongestivna struktura, bolezni na mehurju in ledvicah in razne druge bolezni na spolno-urinar-nih organih na katerih mnogi moški toliko trpijo.
Zdravniška knjižica, katera šteje 96 strani, zastonj.

Pišite še danes po to knjižico in u njej boste našli enostavna fakta v razumljivem, materinskem jeziku. Ta knjižica je zaloga znanosti in vsebuje informacije in nasvete, ki bi jih morali znati vsak mož in vsaka žena; posebno pa so ti podatki koristni tistim, ki mislijo na ženitev. Ako torj hočete znati, kako bi dobili nazaj svoje stare zdravje in moč, pišite takoj po to brezplačno knjižico in zvedeli boste, kaj je potrebno glede te ali one bolezni. Ne pošiljajte denarja! — pošljite samo vaše ime in naslov na spodnjem kuponu. Ne trošite denarja za kakšna ničvredna sredstva, temveč čitajte to knjižico, katera je kakovost k zdravju, in črpajte iz nje pravčasne nasvete in podatke. Pri tem lahko zveste, na čem vi trpite in kako se more vaša teškoča obvladati.
Kupon za brezplačno knjižico.
Zapišite vaše popolno ime in naslov, izrežite in pošljite nam še danes. Plačate potrebno poštnino, da dobimo pismo o pravem času.
DR. J. RUSSELL PRICE CO.,
8, 1100 Madison & Clinton Sts., Chicago, Ill.
Gospodje: Prosim, pošljite mi takoj vašo zdravniško knjižico popolnoma zastonj in poštnine prosto.
Ime in priimek _____
Stav. in ulica ali Box _____
Mesto _____